Głos Wielkopolski

CZYTELNIK

W numerze: W ŚWIECIE KOBIETY

Rok IV Nr 63 (1084) P Wydanie A B C — Poznań, piątek 5 marca 1948 r. — Cena 3 zł

Wśród protestów klasy robotniczej

Bizonia otrzymała nowy rząd

złożony ze starych reakcyjnych polityków

Według ostatnich wiadomości, na wczorajszym posiedzeniu Rady Gospodarczej wybrano premiera i 5 ministrów Bizonii:

Premierem Bizonii został Puender (CDU), obecny burmistrz Kolonii, reprezentujący najbardziej prawicowe skrzydło partii.

Poszczególne ministerstwa otrzymali:

Administracja gospodarcza: dr Ludwig Ehrhardt

Rolnictwo, aprowizacja, lasy: Hans Schlange Schoeningen.

Finanse: Hartmann.

Komunikacja: prof. dr Prohne.

Poczta i telegraf: Schubert.

Wybrano więc ponownie wszystkich dyrektorów poszczególnych działów, za wyjątkiem dra Semmlera, który został zastąpiony przez Ehrhardta.

Obserwatorzy zwracają uwagę na fakt, iż przez usunięcie stronnictw lewicowych działalność parlamentu zachodnich Niemiec będzie całkowicie podporządkowana polityce amerykańskiej.

Podział sił w Radzie Gospodarczej jest następujący:

Na ogólną liczbę 104 posłów Unia Chrześcijańsko-Demokratyczna wraz z bawarską Unią Chrześcijańsko-Społeczną posiadają razem 40 głosów. Do tej liczby należy dodać 4 głosy Dolnosaskiej Partii Krajowej, która idzie ręka w rękę z Chrześcijańskimi Demokratami. Dla przeprowadzenia własnego kandydata na stanowisko premiera potrzeba jednak Chrześcijańskim Demokratom co najmniej 52 głosów. Postanowiono więc utworzyć koalicję z Liberałami, którzy dysponują 8 głosami.

Socjal-Demokraci, dysponujący również 40 głosami w Radzie Gospodarczej nie zamierzali ze swej strony wysuwać żadnych kandydatów. Rozgrywka toczyła się więc o pozyskanie przez CDU głosów Liberałów i ewentualnie Katolickiego Centrum.

W czasie debaty, która odbyła się po wyborach, Maks Rejmann, przywódca partii komunistycznej, złożył wniosek, domagający się odrzucenia Karty Alianckiej oraz ustanowienia referendum w sprawie ogólnego zjednoczenia Niemiec. Rejmann podkreślił, że nie wolno dokonywać żadnych zmian w konstytucji niemieckiej bez jednomyślnej uchwały Sojuszniczej Rady Kontroli w Berlinie.

Manifestacja robotników w Bizonii

Korespondent API donosi z Berlina:

We Frankfurcie nad Menem w stolicy separatystycznego rządu zachodnich Niemiec odbyła się wielka manifestacja robotników niemieckich, którzy demonstrowali przeciwko podziałowi Niemiec.

W manifestacji wzięło udział 15 tysięcy osób, które zebrały się przed budynkiem frankfurckiej Rady Gospodarczej. Do zebranych wygłosili przemówienia: prezydent parlamentu brandenburgskiego Ebert oraz przewodniczący partii komunistycznej w strefie brytyjskiej Max Reimann.

Trybunę mówców ustawiono tuż przed głównym wejściem do gmachu, w którym znajduje się ośrodek separatystyczny administracji Niemiec zachodnich, co posiadało charakter niemal symboliczny.

W uchwalonej rezolucji podkreślono, iż reorganizacja administracji Bizonii równoznaczna jest z utworzeniem państwa zachodnio-niemieckiego. Naród niemiecki nigdy nie uzna aktu utworzenia separatystycznego państwa Bizonii. (API)

Uznanie MRN Poznania dla narodu czechosłowackiego

Na wczorajszym posiedzeniu poznańskiej Miejskiej Rady Narodowej na wniosek radnych klubów PPR i PPS uchwalono rezolucję następującej treści:

Państwa słowiańskie z bohaterskim Związkiem Radzieckim na czele po zakończeniu zwycięskiej wojny nad hitleryzmem i faszyzmem mocno stanęły na gruncie demokracji ludowej jako jedynej, słusznej i najwłaściwszej formie ustroju społecznego, gwarantującej pokój ludzkości, dobrobyt, rozwój oświaty i kultury oraz sprawiedliwość społeczną. Polska w zespole tych państw wykazała nie tylko mądrą politykę, ale zarazem szczery entuzjazm w realizowaniu zasad demokratycznych.

Naród polski w najszerszej swej masie wypowiedział nieubłaganą walkę reakcji rodzimej i międzynarodowej jako wrogowi wolności, pokoju dobrobytu mas pracujących i sprawiedliwości społecznej. Twarda postawa narodu polskiego sparaliżowała plany reakcji międzynarodowej, wyrazem czego była haniebna ucieczka jej emisariusza — Mikołajczyka. Nie mając widoków powodzenia na terenie Polski, reakcja międzynarodowa, drżąc przed wspaniałym i zwycięskim pochodem demokracji ludowej narodów słowiańskich, usiłowała stworzyć swą bazę operacyjną na terenie bratniego nam państwa — Czechosłowacji, by tu stworzyć siedlisko szpiegów, dywersantów i awanturników przeciwko Związkowi Radzieckiemu i krajom nowej demokracji ludowej.

Zdrowy zmysł polityczny narodu czechosłowackiego i jego kierowników życia politycznego unicestwił perfidną i zdradziecką robotę wrogów demokracji, wykazując nie tylko siłę stojącą na straży demokracji ludowej, ale zarazem ostrzegając chylących się ku nieuchronnemu upadkowi kapitalistów anglo-amerykańskich przed tego rodzaju awanturami.

Miejska Rada Narodowa w Poznaniu, śledząc bacznie wypadki w Czechosłowacji i oceniając należycie postawę jej sił demokratycznych, wyraża pełne uznanie dla narodu czechosłowackiego i rządu premiera Gottwalda za jego zdecydowane, śmiałe i słuszne stanowisko w obronie największego skarbu milionowych mas pracujących wszystkich państw słowiańskich, jakim jest wywalczona krwią naszych bohaterów na pokonanym faszyzmie — demokracja ludowa.

Odpowiedź Agencji Żydowskiej

na oskarżenia rządu palestyńskiego

Agencja Żydowska w Jerozolimie opublikowała odpowiedź na komunikat rządu palestyńskiego, w którym rząd ten obarcza Agencję Żydowską odpowiedzialnością za krwawe rozruchy w Palestynie.

„Uciekając się do złośliwych przekręcań faktu — stwierdza komunikat Agencji Żydowskiej — rząd palestyński wznawia ataki na Agencję Żydowską i mające powstać państwo żydowskie. Oficjalny komunikat rządu oskarżył Agencję Żydowską o świadome zaniedbanie z przyczyn „politycznych" starań w kierunku wykorzenienia terroru. Komunikat ten świadomie ukrywa nieulegający żadnej wątpliwości fakt, że nie kto inny tylko Brytyjczycy ponoszą odpowiedzialność za zamach na „Palestine Post" oraz za współpracę przy zamachu na ulicy Ben-Jehuda.

Komunikat brytyjski nie wspomina też nic o jednogłośnej krytyce, która znalazła miejsce w uchwałach ONZ co do sposobów administrowania Palestyną.

W zakończeniu Agencja Żydowska stwierdza, że komunikat rządu palestyńskiego jest aktem propadandy, skierowanym przeciwko Żydom i Agencji Żydowskiej oraz podkreśla, że źródeł komunikatu rządu palestyńskiego należy szukać w nienawiści rasowej i w polityce gwałtu i przemocy. (PAP)

Przylot komisji ONZ

6 członków Komisji Palestyńskiej przybyło wczoraj do Jerozolimy pod osłoną samochodów pancernych. Grupa ta przyleciała na lotnisko w Jerozolimie. Według doniesień agencji Reutera partyzanci arabscy, którzy jak się okazuje, wiedzieli o przybyciu tej grupy zmasowali swe siły wzdłuż szosy Lidda — Jaffa, atakując wszystkie przejeżdżające samochody. Wojska brytyjskie usunęły Arabów z szosy, a w pobliżu hotelu, gdzie członkowie Komisji Palestyńskiej zamieszkali wzmocniono posterunki i wprowadzono różne środki bezpieczeństwa

W Haifie nastąpiła silna eksplozja, kiedy samochód ciężarowy z ładunkiem amunicji wyleciał w powietrze w bliskości kamienic zamieszkałych przez Arabów Według ostatnich doniesień zginęło 15 osób, w tym 2 arabskich policjantów. Do zamachu przyznała się żydowska organizacja „Sterna". (p. r.)

Zamach bombowy

na budynek komunistów w Dortmundzie

Budynek partii komunistycznej w Dortmundzie (strefa brytyjska), uszkodzony został poważnie na skutek zamachu bombowego, dokonanego przez „nieznanych sprawców". Jak stwierdzono, zapalniki użyte przez zamachowców były najnowocześniejszej konstrukcji.

Równocześnie z tym zamachem władze brytyjskie ogłosiły zakaz ukazywania się wychodzącego w tym mieście dziennika komunistycznego „Westdeutsches Volksecho" z powodu opublikowania przemówienia jednego z funkcjonariuszy partyjnych na ostatnim kongresie. (API)

Stan pogotowia przeciwpowodziowego w Wielkopolsce i Ziemi Lubuskiej

Jak komunikuje Wojewódzki Urząd Przeciwpowodziowy, pokrywa lodowa na Warcie i Noteci w dalszym ciągu utrzymuje się. Wykazuje ona miejscami przesunięcia wskazujące na możliwość ruchu lodów co stwarza konieczność pogotowia

Sytuacja na dolnej Noteci pod Lipkami pogorszyła się skutkiem spłynięcia pokrywy lodowej poniżej ujścia Drawy, co znów spowodowało spiętrzenie wody i konieczność otwarcia śluz. Specjalne brygady wało-ochronne podjęły prace nad uszczelnieniem wałów. Na Odrze pokrywa lodowa doszła do miejscowości Szumiłowo poniżej Kostrzynia. Według przewidywań Dyrekcji Dróg Wodnych, w najbliższych dniach rozszerzy się ona do Kostrzynia i powyżej Kostrzynia Na dolnej Odrze poniżej Kostrzynia pod działaniem pokrywy lodowej nastąpiło spiętrzenie wody, sięgające 40 cm poniżej koron wałów pod Cedynią, co stwarza poważną sytuację dla całości wałów.

W związku z groźbą powodzi ogłoszono stan pogotowia dla Wielkopolski i Ziemi Lubuskiej (PAP)

Rozpakujcie walizki i zacznijcie żyć na nowo!

Demokratyczne Niemcy wykluczają spory graniczne

Członek Zarządu Głównego Komunistycznej Partii Nadrenii i Westfalii, Ewald Kaiser, oświadczył na kongresie partyjnym w Monastyrze, iż należy porzucić myśl o zmianie wschodniej granicy Niemiec. „Demokratyczne Niemcy — powiedział on — nie będą prowadzić nigdy sporu granicznego z demokratyczną Polską."

„Frankfurter Neue Presse" zamieszcza artykuł, omawiający zagadnienie Niemców, wysiedlonych z Polski i Czechosłowacji. W artykule tym, niemieckie pismo przekonywuje wysiedleńców, aby nie żywili nadziei na powrót. „Poznać twardą rzeczywistość — pisze „Frankfurter Neue Presse — **jest gorzko, ale i pożytecznie. Byłoby wielce niebezpieczne, aby tysiące ludzi żyło wyobrażeniami, którym brak wszelkiego gruntu realnego. Iluzjom przeciwstawić trzeba wskazania: rozpakujcie walizki zacznijcie żyć na nowo. Zaufajcie swym własnym siłom i pokażcie co potraficie".** (API)

Polsko - brytyjskie

porozumienie handlowe

We wtorek o godzinie 15 zostało podpisane w Londynie polsko-brytyjskie porozumienie handlowe.

Przyjazne stosunki anglo-radzieckie

to podstawa światowego pokoju i bezpieczeństwa

Towarzystwo przyjaźni anglo-sowieckiej zorganizowało w Londynie konferencję z udziałem 485 delegatów. Otwierając debaty, przewodniczący Towarzystwa Evans podkreślił konieczność zawarcia szerszej umowy handlowej z ZSRR stwierdzając, że rozwój handlu między obu krajami może sprzyjać polepszeniu stosunków politycznych.

Prezes handlowo-przemysłowej grupy parlamentarnej Partii Pracy, Parkin wniósł rezolucję, w której stwierdza m. in.: „Uczestnicy konferencji uważają, że żaden z poważnych problemów, stojących dziś przed Anglią, a więc ani problem ekonomicznej odbudowy, ani zagadnienie światowego pokoju i bezpieczeństwa nie będzie możliwy do zrealizowania bez przyjaznych stosunków ze Zw. Radzieckim.

Dlatego też zebrani na konferencji Tow. Przyjaźni Anglo-Radzieckiej apelują do rządu brytyjskiego, by dołożył wszelkiej mocy celem zawarcia obszernej umowy handlowej z ZSRR, przewidzianej w projekcie dnia 27 grudnia 1947 r. Umowę taką należy wykorzystać dla wzmocnienia przyjaznych, politycznych stosunków między obu państwami."

Parkin oświadczył także, że w prasie angielskiej coraz częściej ulegają zniekształceniu wiadomości o Związku Radzieckim i prawie każda mowa angielskich politycznych przywódców zawiera obraźliwe ustępy pod adresem ZSRR.

Delegaci podkreślali kategorycznie konieczność zmiany angielskiej polityki i zaprzestania złośliwej i oszczerczej kampanii antysowieckiej. (API)

Korzyści układu ze Związkiem Radzieckim

Min. Wilson odpowiada na zarzuty opozycji

Brytyjski minister handlu Wilson odpowiedział na zarzuty opozycji, która w Izbie Gmin przedstawiła krytykę porozumienia handlowego, zawartego ostatnio między Wielką Brytanią i Zw. Radzieckim. Wilson podkreślił że zarzuty te są bezpodstawne oraz że to nie Wielka Brytania czyni ustępstwa Związkowi Radzieckiemu, lecz odwrotnie, Zw. Radziecki czyni ustępstwa Anglii.

Wilson zwrócił po pierwsze uwagę na fakt, że W. Brytania płaci ZSRR za produkty żywnościowe prawie o połowę niższe ceny niż te, które obowiązują na rynkach światowych. Wystarczy porównać ceny na giełdzie w Chicago, nawet po ostatniej zniżce z cenami zboża radzieckiego, aby się o tym przekonać.

Nie odpowiada również prawdzie twierdzenie, że Anglia pożycza pieniądze Związkowi Radzieckiemu. W istocie jest odwrotnie, bo ZSRR nie czekając na dostawy towarów brytyjskich rozpoczął przysyłanie do Anglii swego taniego zboża.

Wilson zaprzeczył również bezpodstawnym pogłoskom o kredytach przyznanych jakoby Zw. Radzieckiemu na zakup brytyjskich urządzeń przemysłowych. (API)

Delegat brytyjski w ONZ określa sytuację w Palestynie jako „bardzo niebezpieczną"

Na posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa delegat Stanów Zjednoczonych senator Austin złożył ponownie oświadczenie w sprawie Palestyny. Mówca zaznaczył, że zagadnienie Palestyny jest skomplikowane i dlatego rząd amerykański domaga się w dalszym ciągu powołania do życia nowej komisji pięciu mocarstw dla przestudiowania możliwości pogodzenia Żydów z Arabami.

Następnie zabrał głos przedstawiciel ZSRR Gromyko, który stwierdził, że rząd Stanów Zjednoczonych prowadzi grę na zwłokę. Opóźnianie rozwiązania problemu palestyńskiego — powiedział Gromyko — jest niczym nieuzasadnione i wywoła jedynie większe niż dotychczas napięcie w Palestynie. Gromyko zaznaczył, że ewentualne konsultacje pięciu mocarstw w sprawie Palestyny mogą się odbywać niezależnie od działalności komisji palestyńskiej.

W końcu przemawiał delegat brytyjski, minister Creech Jones. Zakomunikował on, że rząd brytyjski nie będzie współpracował w sprawie Palestyny na terenie ONZ, ponieważ decyzja Generalnego Zgromadzenia ONZ nie zadawala ani Żydów ani Arabów. Mówca zaatakował bardzo ostro Żydów i przedstawił Agencję Żydowską jako organizację terrorystyczną, która nie dopuszcza do rozważania problemów palestyńskich. Creech Jones określił sytuację w Palestynie jako „bardzo niebezpieczną" i zapowiedział, że wycofanie wojsk brytyjskich z Palestyny wywoła w kraju tym krwawą wojnę domową. (PAP)

Katastrofa Dakoty w Londynie

Samolot belgijskich linii lotniczych typu „Dakota" w czasie lądowania podczas mgły na lotnisku londyńskim uległ katastrofie i spłonął. 19 osób znalazło śmierć w płomieniach. 3 osoby doznały ciężkich poparzeń. (PAP)

Przez radio

FIERLINGER, nowy Minister Przemysłu i przywódca lewego skrzydła partii socjal-demokratycznej obejmuje Katedrę Prawa Międzynarodowego na Wydziale Prawnym Uniwersytetu im. Karola IV w Pradze.

*

W BARCELONII rozpoczął się proces 73 demokratów hiszpańskich. Korespondenci dyplomatyczni donoszą o wzmagającym się terrorze władz frankistowskich. Ostatnio w większych miastach Hiszpanii zaaresztowano 1000 osób.

*

JEDNA Z ULIC RZYMU została nazwana imieniem Adama Mickiewicza. Równocześnie postanowiono postawić pomnik z popiersiem poety polskiego.

*

Z OAKLAND wystartowała w dniu 2 marca ekspedycja naukowa pod kierownictwem Miltona Reynoldsa, mająca na celu wyszukanie w Azji góry wyższej od Everestu. W ekspedycji bierze udział Byll Odom, który odbył lot naokoło świata.

*

WILLIAM C. BULLITT, b. ambasador amerykański w ZSRR wezwał Kongres do wyasygnowania jeszcze 100 milionów dolarów na dostawy wojskowe dla Chin. Uzasadniając ten apel Bullitt wywodził, że „Chiny są kluczem do całego Dalekiego Wschodu".

*

1 MARCA została dokonana wymiana dokumentów ratyfikacyjnych jugosłowiańsko-rumuńskiego traktatu o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy.

*

WŁADZE CZESKIE wprowadziły rządową administrację do 500 wielkich przedsiębiorstw, zatrudniających więcej niż 50 osób.

Postulaty wsi

Jest rzeczą znaną, że rozwój gospodarczy wsi nie dotrzymuje kroku postępom w przemyśle. Przyczyny tego faktu tkwią częściowo w wielkich stratach wojennych rolnictwa, zwłaszcza w inwentarzu żywym, częściowo w zacofaniu metod gospodarczych. Poza tym jednak są i pewne inne czynniki, które hamują tempo rozwoju wsi. Sprecyzował je w swych wnioskach Wojewódzki Zjazd Związku Samopomocy Chłopskiej.

Na wstępie ogólna uwaga. — Podstawą wszelkiej gospodarki planowej jest dobrze zorganizowana statystyka, informująca, jak wyglądają sprawy w terenie, czy są osiągnięcia, czy też następuje cofanie się. — Na odcinku rolnictwa dane statystyczne są bardzo niekompletne. Toteż rozbudowanie sieci korespondentów rolnych Głównego Urzędu Statystycznego i wciągnięcie do akcji sprawozdawczej aparatu ZSCH byłoby bardzo pożądane.

Na wyniki produkcji rolnej — zwłaszcza w obecnych warunkach — przemożny wpływ wywiera podaż sztucznych nawozów. Ta podaż nie jest wystarczająca, a mogłaby być zwiększona, gdyby ogólno-państwowy rozdzielnik nie był ustalany mechanicznie ale uwzględniał jakość gleby, która w naszym województwie wymaga szczególnie silnego nawożenia. — Wykonanie orek traktorowych wobec zwyżki cen rosnąć możliwym będzie tylko wówczas, jeśli Ministerstwo Skarbu zgodzi się na refrakcję cen.

Sprawa likwidacji odłogów należy do najpilniejszych. Na Ziemi Lubuskiej, gdzie jest ich najwięcej, należało by, zdaniem rolników, zwolnić na rok od podatku gruntowego obszary nowo zasiane. W ogóle rolnicy Ziemi Lubuskiej skarżą się na silny nacisk fiskalny. A przecież warunki, w jakich gospodarują, są zupełnie inne, niż na ziemiach starych, ich stan majątkowy raczej mizerny.

Plan zasiewów na rok bieżący przewiduje dla Wielkopolski ogółem ponad 1800 tysięcy ha, dla Ziemi Lubuskiej około 375 tysięcy ha. Jest to plan realny, jednakże w związku ze słabymi zbiorami w roku ub., spowodowanymi suszą i klęską rdzy, koniecznym jest przyjście z pomocą słabym finansowo gospodarstwom. Dlatego zjazd ZSCh zwrócił się do ministra rolnictwa z prośbą o podwyższenie kredytu siewnego dla naszego województwa do 15 milionów złotych. — Jedną z głównych ambicji rolnika wielkopolskiego jest podniesienie jakości produkcyjnej trzody chlewnej i jaj. W obu działach stajemy się znów eksporterami i województwo nasze ma tu szczególną rolę do spełnienia. Tym bardziej więc należałoby zastosować w formie zachęty środki gospodarcze, a mianowicie premiowanie tych rolników, którzy będą dostarczali jaj czystych i świeżych. Należałoby również za tuczniki nadające się do produkcji eksportowej poza normalną ceną rynkową płacić pewien ekwiwalent za jakość.

WRN w Poznaniu podjęła swego czasu uchwałę, w której domagała się powołania przy wydziale rolniczo-leśnym U. P. Instytutu kształcenia nauczycieli szkół rolniczych i instruktorów rolnych. Zagadnienie ważne, gdyż ich brak w terenie mocno daje się odczuwać. Wskazanym jest również wyrównanie różnic w uposażeniu pracowników oświaty rolniczej w stosunku do innych działów resortu rolnictwa. Dotychczas są one niższe.

*

Ze swej strony rolnictwo zorganizowane dołoży starań, aby podciągnąć poziom produkcji wiejskiej. — Pierwszym zadaniem będzie uporządkowanie i wykorzystanie wszystkich gnojowni i silosów, dotychczas częściowo zaniedbanych, budowa 3 tysięcy nowych gnojowni, budowa 400 nowych silosów. By zwiększyć ilość ziarna kwalifikowanego, zakłada się 200 bloków nasiennych ze zbożami jarymi i 100 bloków z sadzeniakami o łącznym obszarze ca 3500 ha. Obszar kontraktowany lnu zwiększy się do 3 tysięcy ha, rzepaku i maku do 4 tysięcy ha, ziemniaka przemysłowego do 10 tysięcy ha. Dużo uwagi zwróci Samopomoc Chłopska na propagandę przemysłu chałupniczego na Ziemi Lubuskiej.

Także w zakresie sadownictwa i warzywnictwa opracowano plany szczegółowe. Liczba drzewek owocowych powiększy się o 200 tysięcy ha, z czego większość przypadnie na nowozałożone sady handlowe. Brak takich sadów w województwie poznańskim wpływa na drożyznę owocu. Obszar upraw warzyw gruntowych wyniesie 12 500 ha, wzrośnie więc w porównaniu z rokiem ub. o 20%.

W zakresie hodowli główny nacisk skierowany będzie na poprawę ras przez zakup zwierząt zarodowych oraz przez szerokie stosowanie pokazów, konkursów, rozwiniętą kontrolę użytkowności i specjalne kursy hodowlane.

Wspominając na wstępie o przyczynach mniejszych postępów gospodarki rolnej w porównaniu z przemysłem, nie wspomnieliśmy o jednej, o braku jednolitej silnej organizacji. Nie wspominaliśmy dlatego, że brak ten jest już w dużej mierze usunięty. Ujednolicono spółdzielczość wiejską, a rolnik, który dotychczas stał poza ramami związku zawodowego, garnie się coraz liczniej do Związku Samopomocy Chłopskiej. Stwarza to podstawy dla prowadzenia gospodarki planowej, która i na tym odcinku daje widoczne rezultaty.

J. B.

SPD gra na zwłokę

Berlin, w lutym 48.

Satyryk berliński, Hans Kasper, głośny ze swych dowcipnych krótkich opowiastek z życia współczesnych Niemiec, napisał niedawno taki króciutki dialog:

„— Powiedz mi proszę — pytał się mnie wczoraj jeden z mych przyjaciół — jakie są właściwie granice kolaboracji.

— Nie ma żadnych — odpowiedziałem — istnieje tylko sprawa wyboru czasu. Mianowicie, czy chcesz brać udział w rządzie teraz, czy później."

Dr Schumacher, przewodniczący Socjaldemokratycznej Partii Niemiec (SPD) postanowił wziąć udział w rządzie nie teraz lecz później.

Decyzja ta stała się aktualną w związku z tworzącym się w Frankfurcie nad Menem rządem Niemiec zachodnich.

Historia „Bizonii"

Jak wiadomo, Amerykanie jesienią roku zeszłego utworzyli tak zwaną Bizonię (połączone dwie strefy okupacyjne Niemiec — amerykańska i brytyjska), mając na celu — według ówczesnych oświadczeń — wyłącznie usprawnienie życia gospodarczego obu stref. Jednocześnie wzmożono nacisk na Francję, aby ta zgodziła się na połączenie swej strefy okupacyjnej z Bizonią. W związku z tym Amerykanie w styczniu br. powołali Radę Gospodarczą Bizonii, która według oświadczenia gen. Claya będzie spełniała rolę „de facto rządu". W lutym utworzono w Frankfurcie nad Menem Centralny Bank Niemiec Zachodnich z prawem drukowania banknotów oraz powołano do życia Najwyższy Trybunał Administracyjny. Z organizacji gospodarczej wyrósł aparat polityczny, który ma ambicję zostania Centralnym Rządem Niemiec, mimo, że wobec strefy wschodniej musi „odgrywać rolę Rządu Emigracyjnego".

Ponieważ rząd frankfurcki powołany jest przez namiastkę „Reichstagu", mianowicie przez Radę delegatów parlamentów krajowych Niemiec zachodnich, powstało zagadnienie, jakie partie polityczne, reprezentowane w Radzie utworzą przyszły rząd. W Niemczech zachodnich w wyborach wiosennych 1947 roku dwie partie zyskały największą ilość głosów — chrześcijańscy demokraci (CDU względnie CSU) oraz socjaldemokraci Schumachera (SPD). W Landtagach jedenastu „krajów" trzech zachodnich stref okupacyjnych socjaldemokraci posiadają 477 mandatów, chrześcijańscy demokraci natomiast 468 mandatów, pozostałe zaś partie 285 mandatów.

Dlaczego w opozycji

Wydawało się zatem naturalnym, że frankfurcki „rząd de facto" będzie rządem koalicyjnym dwóch największych partii Niemiec zachodnich. Stało się jednak inaczej. SPD postanowiło zająć ławy opozycyjne, natomiast przywódca CDU, dr Adenauer, oświadczył, że partia jego gotowa jest przyjąć na siebie całkowitą odpowiedzialność za sprawowanie rządów w Bizonii, względnie Tryzonii.

Czym tłumaczy się stanowisko SPD, o której wiadomo że była współautorem podziału Niemiec na wschodnie i zachodnie i współautorem „frankfurckiego gabinetu"?

Podział Niemiec wywołał oburzenie przede wszystkim w Niemczech wschodnich, gdzie idea jedności Niemiec jest ogromnie żywa i reprezentowana przede wszystkim przez największą partię strefy wschodniej, najzaciekleiszego przeciwnika SPD — Socjalistyczną Partię Jedności (SED) powstałą z połączenia się komunistów (KPD) z socjalistami (SPD) strefy wschodniej. W Niemczech zachodnich, gdzie żywe są natomiast idee federalistyczne, podział Niemiec jest przyjmowany oportunistycznie jako cena otrzymania od Ameryki dolarów z „Planu Marshalla" na odbudowę trzech stref zachodnich.

Schumacher zorientował się jednak, że jedność Niemiec jest co prawda sprawą przyszłości niemniej nastąpi ona niewątpliwie, a zatem branie udziału w „podziałowym rządzie" skompromituje SPD i w zjednoczonych Niemczech naród odda władzę bezkompromisowym heroldom jedności — SED. Wiadomo przy tym, że SPD przechodzi obecnie poważny kryzys wewnętrzny na skutek szeregu dyktatorskich posunięć Schumachera i w łonie jego partii wzrasta opozycja przeciwko jego oportunistycznemu kunktatorstwu w sprawie podziału Niemiec. Wycofanie się więc z akcji tworzenia „rządu frankfurckiego" wynikło z nacisku zewnętrznego, idącego ze strefy wschodniej i Berlina („Kongres Ludowy") w połączeniu z wewnętrznym naciskiem partyjnej opozycji.

Nie należy zapominać jednak, że na SPD posiadają również wpływ okupanci anglosascy. Nie można się zatem spodziewać, aby opozycja SPD w frankfurckim „Sejmie Krajów" była zbyt ostra. Będzie to raczej markowanie opozycji przeciwko rządowi CDU, natomiast ostrze walki, prowadzonej przez SPD skierowane będzie nadal przeciwko Socjalistycznej Partii Jedności.

EDMUND OSMAŃCZYK

Czytelnikowskie wydawnictwo Wiedza Powszechna

organizuje konferencje naukowców

W dniu 14. 2. br. została zwołana przez redakcję „Wiedzy Powszechnej" konferencja astronomów, na której omawiane były możliwości i metody popularyzacji tej dziedziny wiedzy. Konferencja była jednocześnie pierwszym od 1939 roku zjazdem badaczy otaczającego nas wszechświata.

W obradach wzięli udział: prof. dr E. Rybka, prof. dr Wł. Dziewulski, prof. dr W. Iwanowski, dr W. Zonn, dr Fr. Ksebche, mgr St Kosiba, dr T. Wierzbicki, dr J. Pogaczewski, dr J. Mergentaler i dr A Opolski. Spółdz. Wyd. „Czytelnik" reprezentowali: wiceprezes St. Tazbir oraz mgr J. Malecki.

Dnia 29 2 br. odbyła się również z inicjatywy tego wydawnictwa konferencja historyków poświęcona zagadnieniu popularyzacji historii, na której red. działu historycznego tego wydawnictwa prof. dr Natalia Gąsiorowska wygłosiła referat pt.: „Popularyzacja nauk historycznych". W konferencji wzięło udział 22 autorów ze wszystkich środowisk uniwersyteckich i przedstawiciele Spółdzielni Wyd. „Czytelnik".

Konferencje autorów „Wiedzy Powszechnej" są dowodem że Instytut Kulturalno-Oświatowy „Czytelnika" dąży stale do doskonalenia publikacyj mających służyć masom społeczeństwa polskiego. (API)

Dziennikarze całej Polski w Poznaniu

W dniu wczorajszym bawiła w Poznaniu ogólnopolska wycieczka dziennikarzy zorganizowana przez Ministerstwo Komunikacji celem zapoznania się z nowymi urządzeniami ruchu kolejowego w poszczególnych punktach węzłowych kraju. Goście zwiedzili centralę automatyczną, urządzenia dalekopisowe oraz warsztaty mechaniczne DOKP w Poznaniu, zwiedzając po południu miasto. Wieczorem dziennikarze obecni byli na przedstawieniu „Eugeniusza Oniegina" w Teatrze Wielkim.

Wycieczka po całym dniu pobytu w Poznaniu odjechała w godzinach wieczornych do Tarnowskich Gór i Katowic. (m)

Siekierą zabił żonę

za maltretowanie dziecka

Trzyletnia córeczka Jana Kulpy z Łęki (pod Nowym Sączem) była maltretowana przez swoją macochę. Jak mówią sąsiedzi, dziewczynka „marniała w oczach, co martwiło bardzo ojca." Śledztwo wykazało, że Kulpowa — druga żona i macocha małej Anielki — usiłowała za wszelką cenę doprowadzić do śmierci pasierbicy. Między innymi pod nieobecność męża przykładała biednemu dziecku pijawki końskie(!), co oczywiście powodowało niedokrwistość dziewczynki.

Przed paru dniami Jan Kulpa zjawił się niespodziewanie w domu i zastał swą córkę przywiązaną za rączki i nóżki do stołu. Na plecach i szyji uczepione były pijawki. Widok ten zdenerwował oczywiście ojca i wprowadził w stan szału. Chwycił siekierę i zadał śmiertelny cios niecnej macosze.

Sprawca zabójstwa stanie niebawem przed sądem. (l)

„Tydzień Polski" w Francji

W dniach od 1 do 6 marca odbywa się w Paryżu „Tydzień Polski", organizowany przez Instytut Nauk Filmowych. W ramach Tygodnia przewidziane są wieczory artystyczno-literackie oraz wieczór kinomatograficzny. (PAP)

Polska żywność

na chińskich rynkach

Polski S/S „Tobruk", który znajdował się w remoncie w stoczni gdańskiej, został już przeholowany do portu, gdzie przyjmuje ładunek żywności. Statek odpłynie w podróż do portów chińskich. Jest to pierwszy powojenny rejs polskiego statku do Chin. (PAP)

Z bliska i z daleka

Zbiory prehistoryczne w Poznaniu

Zbiory Muzeum Prehistorycznego w Poznaniu wzbogaciły się znów o cenne, wczesnohistoryczne naczynia gliniane, artystycznie ozdobione, które znaleziono w Gąsawie pow. żnińskiego, w czasie robót przeprowadzanych na terenie cmentarza żydowskiego. Ponadto cenną kolekcję zawierającą ułamki naczyń wczesnohistorycznych i średniowiecznych zebranych na grodzisku w Polanowicach w pow. gubińskim, przekazał Muzeum Prehistorycznemu Instytut Zachodni w Poznaniu.

Ministerstwo Obrony dla Targów Poznańskich

Ministerstwo Obrony Narodowej oddało do dyspozycji Dyrekcji Międzynarodowych Targów Poznańskich 25 wielkich namiotów o powierzchni 75 m² każdy. Namioty te użyte zostaną jako dodatkowe stoiska dla tych firm i przedsiębiorstw, dla których z powodu późniejszego zgłoszenia nie wystarczyło miejsc w murowanych budynkach.

Nowe Domy Towarowe

W końcu ub. r. na terenie kraju istniało już 48 domów towarowych. Szereg tego rodzaju placówek powstał również na Ziemiach Odzyskanych m. in. w Bolesławcu i Złotorii na Dolnym Śląsku, Szczecinie, Białogardzie, Koszalinie, Świnoujściu i. in. Ministerstwo Przemysłu i Handlu w tegorocznym planie inwestycyjnym zapreliminowało 450 milionów zł na urządzenie czterech wielkich państwowych domów towarowych w Warszawie, Poznaniu, Wrocławiu i Szczecinie. Spółdzielczość na urządzenie własnych domów towarowych w br. przeznaczyła ok. 240 milionów zł, z tego 80 milionów zł na urządzenie domów towarowych na Ziemiach Odzyskanych.

Letnie kursy pracy morskiej.

Państwowe Centrum Wychowania Morskiego zorganizuje w rb. wzorem roku ubiegłego letnie Kursy Pracy Morskiej dla młodzieży. Kursy te odbywać się będą w ośrodkach PCWM w Gdyni, Szczecinie, Łebie, Darłowie i Dziwnowie. Kursy te przeznaczone są dla młodzieży, która pragnie w przyszłości pracować w zawodach, związanych z morzem i wybrzeżem. Uczestnicy kursów zeszłorocznych będą mogli wziąć udział w kursie specjalnym, zorganizowanym na wyższym stopniu. Będzie to kurs Przodowników Wychowania Morskiego, kształcący instruktorów dla uczestników kursów stopnia pierwszego.

Proces szpiegowskiej organizacji Andersa

przed Sądem Wojskowym w Warszawie

Dnia 3 marca br. przed Wojskowym Sądem w Warszawie, rozpoczął się proces członków organizacji szpiegowskiej, działającej w kraju na rzecz Andersa.

Na ławie oskarżonych zasiadają: szef wywiadu Andersa na Polskę — Witold Pilecki oraz Szelągowska Maria, Płużański Tadeusz, Jamont-Krzywicki Ryszard, Kaucki Maksymilian, Nowakowski Jerzy, Różycki Witold i Sieradzki Makary.

Akt oskarżenia zarzuca głównemu szefowi komórki wywiadowczej Pileckiemu, że od lipca 1945 roku do maja 1947 roku był płatnym agentem obcego wywiadu początkowo na terenie Włoch, a następnie w Polsce.

Po przybyciu do kraju Pilecki zorganizował sieć wywiadowczą i zwerbował szereg agentów, którzy zasiedli razem z nim na ławie oskarżonych. Pilecki gromadził informacje, będące tajemnicą państwową i przekazywał je za granicę. Wiadomości te dotyczyły ruchów wojsk, struktury Wojska Polskiego, uzbrojenia, obsady personelu Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, stosunków politycznych i gospodarczych, handlowych, międzynarodowych, a w szczególności umów handlowych Polski ze Związkiem Radzieckim, Bułgarią, Szwecją i innymi państwami.

Prócz tego główny oskarżony Pilecki w porozumieniu z członkami swej sieci wywiadowczej przygotowywał zamachy na wyższych urzędników Min Bezpieczeństwa, organizował magazyny broni, w których przechowywano karabiny maszynowe, automaty, rewolwery, granaty i amunicję. Za swą antypaństwową działalność Pilecki pobrał tytułem wynagrodzenia od sztabu gen. Andersa 1000 dolarów.

Na wstępie zeznań oskarżony przyznał się częściowo do winy, a w szczególności potwierdził zarzuty uprawiania działalności na korzyść gen. Andersa. Pilecki przebywał w obozie jeńców w Murnau, skąd po wyzwoleniu i przeprowadzeniu rozmów z Borem-Komorowskim wyjechał do Włoch gdzie zameldował się u pułk. Hańczy do sztabu gen. Andersa. Otrzymał on rozkaz zorganizowania przerzutu do kraju miliona dolarów na finansowanie tej akcji, co jednakże nie doszło do skutku. Pilecki przeszedł pod komendę zastępcy szefa wywiadu II korpusu gen. Andersa, który polecił mu wyjechać do Polski i zorganizować sieć szpiegowską. (PR)

Z targu zwierzęcego

Na targowisko w Poznaniu zwieziono w dniu 2 bm. 656 sztuk bydła oraz 3566 sztuk zwierząt. Z tej sumy nie sprzedano w czasie targu 293 sztuki.

Za 1 kg żywej wagi (ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi) płacono: **woły** dobrze opasione 110—120; **krowy** dobrze opasione 115—135, średnio opasione 95—110, mało opasione 70—85; **buhaje** dobrze opasione 110—120, średnio opasione 95—105, mało opasione 80—90; **młodzież** (bukaty) miernie odżywione 70 do 80; **cielęta** pełnomięsiste 120—133, mało mięsiste 100—117; **chudźce** 55—60.

Za **świnie** płacono: słoninowe powyżej 150 kg żywej wagi 200—203, poniżej 150 kg żywej wagi 192—198; mięsnosłoninowe powyżej 130 kg żywej wagi 185—190, poniżej 130 kg żywej wagi 174—180; mięsne powyżej 80 kg żywej wagi 163—170; maciory i późne kastraty opasione 180—198, chude 175.

Za **owce** płacono: młode skopy i macorki pełnomięsiste 125—130, małomięsiste 122; starsze skopy i maciorki małomięsiste 95.

Stosunek podaży do popytu w bydle wyrównany, w trzodzie chlewnej podaż przewyższała popyt. Tendencja utrzymana.

Uwaga: targi na konie odbywają się dwa razy w miesiącu w pierwszy piątek po pierwszym i piętnastym.

Wczasy letnie

dla młodzieży robotniczej i chłopskiej

W Ministerstwie Oświaty odbyła się w tych dniach konferencja poświęcona sprawie akcji wczasów letnich dla dzieci i młodzieży w 1948 roku. W konferencji wzięli udział przedstawiciele poszczególnych kuratoriów okręgów szkolnych z całego kraju.

Zasadnicze założenie akcji wczasów młodzieżowych w bieżącym roku omówił min. Oświaty dr Skrzeszewski. Minister stwierdził, że akcja powinna objąć jak najszersze rzesze dzieci i młodzieży, przede wszystkim robotniczej i chłopskiej. Dla zapewnienia akcji właściwego poziomu organizacyjnego winny ze sobą współdziałać wszystkie instytucje publiczne i społeczne. Akcja powinna uwzględniać również momenty ideowo-wychowawcze.

W dyskusji zgromadzeni wypowiadali się za potrzebą szkolenia kadr pedagogicznych niezbędnych w tego rodzaju akcji. Wskazywano również na potrzebę wciągnięcia do współdziałania najszerszych warstw społeczeństwa, a przede wszystkim rodziców i nauczycieli. Ustalono, że wysokość opłat za wczasy dziecięce i młodzieżowe będzie przystosowana do wysokości zarobków rodziców. (PAP)

Liga Morska odbudowuje Wybrzeże

W dniach 28 i 29 lutego br. odbył się w Warszawie zjazd prezesów i sekretarzy Okręgów Ligi Morskiej z całej Polski. Przedmiotem obrad był przegląd dotychczasowych prac i analiza osiągnięć Ligi Morskiej w skali ogólnokrajowej oraz omówienie wytycznych programu działalności na rok bieżący.

Uzgodnione zostały wytyczne prac, na czoło których wysunięto: włączenie wszystkich ogniw L. M. do realizacji programu odbudowy Wybrzeża, portów i urządzeń w ramach programu morskiego w trzyletnim planie gospodarczym, w pierwszym rzędzie — w kierunku realizacji programu wysuniętego na III Zjeździe Przemysłu Ziem Odzyskanych w Szczecinie, dotyczącego aktywizacji rejonu szczecińskiego. (PAP)

Polska w cyfrach

Wznowienie przez Główny Urząd Statystyczny R. P. wydawnictwa znanego przed wojną pod tytułem „Mały rocznik statystyczny" jest wydarzeniem, które podkreślić należy z uznaniem. W dobie gospodarki planowej udostępnienie jak najszerszej masie czytelników informacyj statystycznych o naszym dorobku i postępach w rozmaitych dziedzinach życia jest koniecznością, bez spełnienia której nie można osiągnąć zbliżenia obywateli do zagadnień ogólnych i ułatwienia im współmyślenia i współdziałania w sprawach publicznych.

Niemniej doniosłym celem wydawnictwa jest podnoszenie kultury statystycznej i popularyzowanie statystyki w kraju. Tak właśnie formułuje swoje najważniejsze zadania przedmowa poprzedzająca wznowienie Rocznika Statystycznego, podkreślając jednocześnie, iż nawiązuje do pięknej tradycji „Małego rocznika statystycznego", którego 10 wydań ukazało się w okresie międzywojennym. Zmieniony jedynie został tytuł, gdyż słusznie uznano, iż przymiotnik „mały" nie stoi w żadnej proporcji do bogactwa treści i znaczenia rocznika.

Mimo zastrzeżeń, że obecne wydanie zawiera jeszcze sporo luk informacyjnych, Rocznik Statystyczny, oparty w głównej mierze na materiałach własnych Urzędu Statystycznego, zawiera treść niezwykle bogatą, ilustrując osiągnięcia w pierwszym powojennym a więc najtrudniejszym okresie budowania w Polsce życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego.

Tablice porównawcze z okresem przedwojennym pozwalają zorientować się w tym naszym marszu odbudowy. Oto np. jeśli przeciętna miesięczna w tysiącach ton wydobycia węgla wynosiła w roku 1938 — 3175 ton, to w roku 1945 wydobyto 2243 ton, a w roku 1946 skoczyła ona na 3941, w marcu zaś 1947 roku osiągnęła 4793 ton, a zatem **o 1 618 000 ton więcej niż w roku 1938.** Jeśli chodzi o zbyt węgla w kraju, przeciętna miesięczna w roku 1938 wynosiła 2158 000 ton, w roku 1945 — 1 066 000 ton, w roku 1946 — 2 043 000, w marcu 1947 — 2 822 000 ton, a więc i tu **przekroczyliśmy normę przedwojenną o 664 000 ton** mimo, że liczba ludności i terytorium uległy zmniejszeniu.

Zaludnienie Polski według danych spisu z dnia 14. 2. 1946 roku wynosi 23 929 800, w tym ludności miejskiej 7 449 400, wiejskiej 16 166 100. Największym województwem jest województwo poznańskie, zajmujące 39 240 km², najmniejszym województwo gdańskie 10 725 km². Jezior w Polsce ponad 20 km² powierzchni mamy 13, a największym są Sniardwy w woj. olsztyńskim o powierzchni 122 km².

Interesujące są dane o kartach zaopatrzenia ludności, a wiec w lipcu 1945 roku wydane było 8 020 300 kart, w tymże miesiącu w 1946 r. 8 921 400, a w lipcu 1947 roku cyfra ta zmniejszyła się do 7 995 400. Jeśli zwrócimy uwagę, iż według spisu ludności ludność miejska wynosiła 7 449 400, to wyniknie z tego, że część ludności wiejskiej rolniczej korzystała również z zaopatrzenia kartkowego.

Niesposób w krótkiej notatce omówić bogactwa treści Rocznika. Każda tablica mówi nam o faktach, ilustrujących je cyfrowo, a wiemy, że fakty i cyfry są najbardziej wymowne. Przejrzysty układ, dobry druk i papier oraz skorowidz ułatwiają posługiwanie się tą cyfrową encyklopedią dorobku ostatnich trzech lat powojennych. Rocznik Statystyczny znaleźć się powinien w ręku każdego obywatela, któremu nie są obojętne sprawy publiczne w szczególności zaś korzystać z tego powinna młodzież szkolna i akademicka.

Kazimierz Rymwid

W Gdańsku pracują dźwigi

Nie wiele ludzi zdaje sobie sprawę z tego, ile dokonaliśmy już w kraju na odcinku usprawnienia komunikacji. Do wiadomości społeczeństwa dochodzą częściej opinie negatywne, a czasem wręcz fałszywe. Błędy i niedociągnięcia zbyt jaskrawo rzucają się w oczy. O osiągnięciach dodatnich stanowczo za mało wiemy.

A jednak społeczeństwo o wynikach tych wiedzieć powinno. Niedostateczna informacja mogłaby zrodzić wątpliwość, czy się na odcinku tym coś w ogóle robi. Z tego założenia wyszły władze Ministerstwa Komunikacji, umożliwiając prasie krajowej poinformowanie społeczeństwa o najnowszych urządzeniach ruchu kolejowego. Zorganizowana została więc ogólnopolska wycieczka dziennikarzy w celu zwiedzenia obiektów kolejowych Gdańska, Gdyni, Poznania, Tarnowskich Gór i Katowic.

Nie można było nie zacząć od Wybrzeża. Tutaj osiągnięcia w dziedzinie kolejnictwa łączą się z usprawnieniem naszych portów. Tu, jakby do rdzenia mózgowego biegną na kształt nitek nerwowych linie kolejowe z różnych kierunków kraju. Tu działa uruchomiony przez nas potężny mechanizm przeładunkowy, umożliwiający „gospodarczy oddech" kraju.

Dlatego na ten właśnie odcinek zwrócono najpierw uwagę. Pasażer wysiadający dziś na dworcu gdańskim, dostrzega wyraźnie zmiany, jakie dokonały się w ostatnim trzyleciu. Budynek stacyjny nie świeci już wyrwami w murach i postrzępionymi wiązaniami dachu, peronów nie tarasują stosy żelastwa, gruzu i śmiecia. Dworzec jest odbudowany, stacja utrzymana schludnie.

Kilka minut drogi w stronę morza i oto przed nami wyrastają nagle wieżyczki potężnych dźwigów i maszty widocznych z daleka statków. Znajdujemy się nad tzw. „basenem górniczym" — w Gdańsku-Trojanie, który jest zakończeniem wielkiej magistrali węglowej Śląsk—Wybrzeże. W słonecznej pogodzie poranka rozległy kompleks dźwigarów, wieżyczek, ruchomych pomostów, przy ogłuszającym huku maszyn i wywrotnic wagonowych stwarza swoistą atmosferę pracy. Robotnicy uwijają się w zasmolonych kombinezonach pokrytych pyłem węglowym.

Piękny biało malowany statek fiński „Alden" nabiera właśnie ładunek węgla. Potężne ramię dźwigu „chwytakowego" obniża się nad wagonem stojącego na nabrzeżu pociągu, rozwiera pazur, chwyta żarłocznymi szczękami trzytonową porcję węgla i ze skrzypem unosi się w górę, by po odwróceniu się dookoła własnej osi zrzucić z hukiem ładunek na statek.

Poza dźwigami dokonuje się ładunku węgla przy pomocy tzw. urządzeń taśmowych. Na ruchomą wywrotnicę w kształcie tarczy wtacza się wagon węgla. Wywrotnica zostaje uniesiona z jednego brzegu, wywracając otwarty wagon, z którego wysypuje się zawartość do głębokiego leja. Stąd olbrzymiej długości taśma stalowa (albo gumowa) z czerpakami unosi węgiel po pochylni nad brzeg morza. Przy pomocy dalszych taśm kierunkowych węgiel dostaje się już wprost na statek.

Trzy takie urządzenia taśmowe pracują w „basenie górniczym", osiągając zdolność przeładunkową do 16 tys. ton na dobę.

Obydwa nabrzeża basenu wykorzystane są całkowicie. Bo nie tylko ładuje się przy pomocy dźwigu, ale i opróżnia statki, które przybyły do nas z rudą z Luleo (Szwecją) i Narwiku. Możliwość spełniania obydwu tych czynności w jednym basenie przyczynia się do usprawnienia i oszczędności w transporcie. Wagony kolejowe po opróżnieniu z węgla zostają natychmiast załadowane rudą i wędrują z powrotem do kraju.

Uruchomienie całego mechanizmu przeładunkowego nie było by możliwe, gdyby nie odbudowa sieci torów kolejowych, tak niezmiernie ważnych dla urządzeń portowych. Trzyletni wysiłek kolejnictwa dokonał tego dzieła. Rękoma inżyniera, robotnika i rzemieślnika stworzone zostały warunki, w których port gdański pracować może jak najwydatniej. *Julian Mikołajczak*

że powodzenie danego sklepu w dużej mierze zależy od uprzejmości i wyglądu osób obsługujących kupujących. Toteż Halina, wiedząc o tym, ani na chwilę nie zapomina o zewnętrznym wyglądzie i pielęgnuje swą cerę matowym kremem „Anida". Świeży, pociągający wygląd zyskuje jej sympatię Klientów i gwarantuje przyszłość. Codziennie więc używa matowego kremu i pudru „Anida".

D 2204

Co zamierza dokonać kupiectwo wielkopolskie w roku 1948

Rok bieżący ma dla handlu prywatnego szczególne znaczenie. Akcja koncesjonowania zbliża się do swego etapu końcowego, a przez to samo stanie się możliwe wyznaczenie kupiectwu jego roli w rozdzielnictwie towarów, ostateczne wciągnięcie go w ramy gospodarki planowej. — Jeśli chodzi o teren Wielkopolski, to tu kupiectwo zorganizowane jest najlepiej. Do Wlkp. Związku Zrzeszeń Kup. należy 49 zrzeszeń terenowych, obejmujących wszystkie powiaty oraz miasta wydzielone. Poza tym istnieją u nas 24 zrzeszenia branżowe, posiadające częściowo sekcje prowincjonalne.

Silna więź organizacyjna ułatwia współpracę z przemysłem państwowym. Tak np. Centrala Tekstylna zaopatruje kupców w towary włókiennicze za pośrednictwem zrzeszenia branżowego a podobnie postępuje i przemysł gumowy w odniesieniu do dętek i opon. Ten tryb postępowania usuwa dotychczasowe niedociągnięcia w regularnym i równomiernym zaopatrywaniu ludności w te tak potrzebne artykuły i przypuszczać należy, że również i inne przemysły zaczną korzystać z pośrednictwa organizacyj kupieckich dla rozprowadzenia towarów. Da to przynajmniej ten efekt pozytywny, że konsument z Krobii czy innego Ryczywołu będzie mógł dostać potrzebny mu artykuł na miejscu i nie będzie potrzebował — jak to jeszcze często bywa — jeździć po niego do Poznania.

Wyniki koncesjonowania

Wielkopolski Związek Zrzeszeń Kup. załatwił już wszystkie podania koncesyjne handlu hurtowego a wniosków detalistów zaopiniował już ponad 10 000. Jest rzeczą charakterystyczną, że wpłynęło do Związku kilkaset podań o otwarcie nowych przedsiębiorstw — w samym Poznaniu 250 — co dowodzi, że sieć placówek handlowych jest u nas raczej za rzadka niż za gęsta. Potwierdzałby to fakt, iż przed wojną mieliśmy w Wielkopolsce bez Ziemi Lubuskiej i północnych powiatów województwa 25 tys. placówek handlowych, podczas gdy obecnie na całym terenie jest ich łącznie we wszystkich trzech sektorach tylko 20 tys.

Zamierzenia Wlkp. Zrzeszeń Kup. sięgają bardzo daleko, przy czym punkt ciężkości leży w podciągnięciu kupca w jego kwalifikacjach fachowych i w zrozumieniu roli społecznej, jaką ma do spełnienia. W r. 1948 w każdym powiecie powstanie sekcja wiedzy zawodowej, każde zrzeszenie otrzyma bibliotekę, zorganizowane będą kursy kwalifikacyjne, a absolwenci ich otrzymają dyplomy kupieckie. Przewiduje się również kursy wyższego stopnia, których ukończenie będzie równoznaczne z uzyskaniem małej matury kupieckiej.

Trzy konkursy

Na obszarze całego województwa Związek przeprowadzi trzy konkursy, a mianowicie konkurs czystości, dekoracji okien wystawowych z uwzględnieniem motywów regionalnych i b. ważny konkurs obsługi klienta. W samym Poznaniu konkursy te, odbędą się w czasie trwania Targów. Równocześnie Związek ufunduje 5 okien wystawowych wewnątrz gimnazjum kupieckiego, przy czym projektodawcami i wykonawcami mają być uczniowie tego gimnazjum. Najlepsze pomysły będą nagrodzone.

W trosce o młodzież

Z akcją samokształceniową kupiectwa łączy się sprawa referatów, wygłaszanych w zrzeszeniach. I w tym zakresie obowiązuje planowość; referaty będą ujęte w pewne cykle, wyczerpujące konkretne zagadnienia. — Nie zapomniano również o praktycznym szkoleniu młodego narybku kupieckiego. Związek przygotuje praktyki wakacyjne dla wszystkich uczniów gimnazjów i liceów handlowych w Wielkopolsce, a także dla studentów A. H. Praktyki te — co najważniejsza — nie będą wyglądały tak jak przed wojną, gdy często ograniczały się do zamiatania składu i zbijania bąków ale Związek opracuje ścisłe instrukcje dla właścicieli przedsiębiorstw jak należy zatrudniać praktykanta i jak go szkolić. Przedstawiony tu program Wlkp. Związku Zrzeszeń Kupieckich jest bogaty i wszechstronny. Ze swej strony możemy tylko przyklasnąć inicjatorom i życzyć im pełnego wykonania swych zamierzeń.

O planowość w gospodarce ziemniaczanej

Na ostatnim posiedzeniu Wojewódzkiej Komisji Gospodarczej p. inż. Suryn wygłosił referat n. t. gospodarki ziemniaczanej w Polsce.

Polska — stwierdził prelegent — ma szczególnie dogodne warunki glebowe i klimatyczne dla uprawy ziemniaków; nasza produkcja przedwojenna wynosiła około 34 milionów ton rocznie. Produkcja obecna jest znacznie niższa nie tylko na skutek zmniejszenia areału uprawy ale przede wszystkim skutkiem spadku przeciętnej wydajności z hektara do około 100 q.

Ziemniak ma bardzo wielostronne zastosowanie. Służy do spożycia dla ludzi i jako pasza dla bydła, jest używany jako surowiec dla gorzelń i w przemyśle ziemniaczanym. Poza tym służy do wyrobu sztucznej gumy i ma zastosowanie przy produkcji mas plastycznych. Jest więc rzeczą zasadniczą wzmożenie produkcji ziemniaków przez rejonizację uprawy; niezbędną jest także planowa gospodarka ziemniaczana.

Prelegent proponował zarezerwowanie pewnej ilości majątków państwowych dla aprowizacji wielkich ośrodków miejskich i pokrywanie dalszych potrzeb konsumcyjnych z tych województw, gdzie nie ma rozwiniętego przemysłu ziemniaczanego i gorzelnictwa. Dotychczas sprawa wygląda inaczej: w woj. poznańskim znajduje się 75% zakładów przemysłu ziemniaczanego i 25% gorzelni całej Polski. Tymczasem potrzeby aprowizacyjne pokrywa się głównie z naszego terenu a również na eksport idą ziemniaki z Wielkopolski. Utrudnia to gorzelniom zdobycie surowca a przemysłowi ziemniaczanemu w ogóle uniemożliwia normalną pracę.

W wyniku tych rozważań prelegent zaproponował stworzenie Wojewódzkiej Rady Gospodarki Ziemniaczanej, która by opracowała plan produkcji i rozprowadzenia tego cennego surowca i czuwała nad jego wykonaniem. (b)

Zerwać z tandetą i szablonem

Targi Poznańskie z każdym rokiem nabierają bardziej reprezentacyjnego charakteru, stając się głównym centrum międzynarodowej wymiany handlowej Polski z krajami sąsiednimi. Tym bardziej więc należy dbać o to, aby nasze stoiska targowe odznaczały się smakiem i oryginalnością, aby nie były budowane w sposób szablonowy, ale oparte na motywach dekoracyjnych naszej regionalnej sztuki ludowej.

Ukazanie zagranicznym gościom w formie artystycznej folkloru Wielkopolski i Ziemi Lubuskiej będzie mieć niewątpliwie duże znaczenie propagandowe.

Również projektowany przez Wlkp. Związek Zrzeszeń Kupieckich konkurs okien wystawowych w czasie Targów powinien uwzględnić motywy regionalne. W każdym razie jest czas najwyższy, by zerwać ostatecznie z papierowymi makietami roznegliżowanych pań i panów w szelkach nic nie mającymi wspólnego z artyzmem szpecącymi w różnych odmianach nasze wystawy.

Motywy dekoracyjne można czerpać ze sztuki ludowej Kujaw, Szamotulszczyzny, Pałuk, Babimojskiego itd. Do pracy tej należałoby powołać plastyków i uczniów Szkoły Zdobniczej. — Informacji w sprawie stosowania w reklamie handlowej wielkopolskich motywów zdobniczych udzielić może referat kultury ludowej przy wydziale kultury i sztuki w Urzędzie Wojewódzkim. (j)

Port w Kołobrzegu ruszył

Po kilkumiesięcznych przygotowaniach nastąpiło w dniu 1 marca otwarcie portu w Kołobrzegu.

Kołobrzeg jest trzecim małym portem Pomorza Zachodniego, który rozpoczyna pracę po Ustce i Darłowie. Należy zaznaczyć, że w przeciwieństwie do Ustki i Darłowa, port kołobrzesk. był nie tylko pozbawiony urządzeń przeładunkowych, ale również zawalony wrakami itp. W porcie nie było nawet jednego domu nadającego się do natychmiastowego zajęcia. Chcąc uruchomić port trzeba było odbudować latarnię morską, mola, tory kolejowe, budynki kapitanatu portu itp.

Zniszczenia w porcie kołobrzeskim były następstwem przede wszystkim ciężkich walk, jakie trzy lata temu (miasto zostało zdobyte w dniu 18 marca), toczyły się o te tereny. Wówczas to blisko 40 tysięczne miasto zostało obrócone w gruzy. Po wojnie odbudowa Kołobrzegu w pierwszym okresie postępowała bardzo wolno dopiero kredyty Delegatury Rządu dla Spraw Wybrzeża umożliwiły remonty pierwszych domów, a ostatnio nawet przeniesienie urzędów powiatowych z pobliskiego Karlina do Kołobrzegu. Obecnie miasto liczy blisko 6 tysięcy mieszkańców.

Port kołobrzeski przeładowywał przed wojną około miliona ton towarów. Obecnie planuje się, iż przeładunek węgla będzie w pierwszej fazie wynosił 150 tys. ton w stosunku rocznym. Port posiada kilka transporterów i jeden dźwig małych rozmiarów

Ponieważ w okolicy portu kołobrzeskiego znajdują się nadal wielkie pola minowe, Szczeciński Urząd Morski któremu podlega port kołobrzeski wydał zarządzenie, że **do Kołobrzegu mogą wchodzić tylko statki odmagnetyzowane.** Wpływanie do portu dozwolone jest jedynie w dzień. Ponieważ wejście do portu jest stosunkowo trudne, przy silniejszych wiatrach północnych port będzie zamknięty dla żeglugi.

Kołobrzeg został otwarty jako ostatni z małych portów Pomorza Zachodniego. Tak więc **wszystkie porty województwa szczecińskiego już pracują.**

Otwarcie wystawy malarskiej „Stara Warszawa"

W dniu wczorajszym nastąpiło w Poznaniu uroczyste otwarcie w sali Domu Pocztowca wystawy obrazów znanego malarza Bronisława Kopczyńskiego, poświęconej motywom ze starej Warszawy. Wystawa, która do tej pory bawiła już w Warszawie i w Łodzi, cieszy się protektoratem wicemin. Sejmu W. Barcikowskiego. Ujrzeliśmy zgromadzonych wiele obrazów, przedstawiających stare fragmenty miasta, należące teraz już do bezpowrotnej przeszłości. Talentem artysty wyczarowana została w sposób wzruszający dawna Warszawa, pomnik w swoich starych budynkach, uliczkach, nie istniejących już pałacykach — historycznych dziejów Polski. Widzów ogarnia sentyment i głęboka zaduma. W sali brzmi jakby rzewna, barwna opowieść o czasach, które minęły i o drogich sercu Polski zabytkach, które również przestały istnieć.

Wystawa na pewno cieszyć się będzie dużym powodzeniem. Obszerniejszą recenzję zamieścimy wkrótce.

Mechanizacja rolnictwa w Wielkopolsce i Ziemi Lubuskiej

Równolegle do stałego wzrostu produkcji węgla, żelaza cukru i wszelkich artykułów przemysłowych w mieście, prawo równowagi ekonomicznej domaga się uintensywnienia i podniesienia produkcji rolniczej.

Ważkie zagadnienie zmechanizowania całego rolnictwa w Polsce i podniesienia jego produkcji opracowuje „Społem" Związek Gospodarczy Spółdzielni R. P. za pośrednictwem swoich referatów mechanizacji rolnictwa, przy okręgowych Odziałach Rolniczych i Przemysłowo-Rolnych.

I tak w okręgu poznańskim w roku 1947 121 gminnych spółdzielni Samop. Chłopskiej, wespół z Zarząd. Woj. Zw. Samop Chłopsk., dokonało prac wstępnych przy organizowaniu przyszłych ośrodków maszynowych. Ważniejszym ośrodkom przydzielono 68 traktorów, wraz z narzędziami towarzyszącymi. Kilku innym ośrodkom (przy spółdzielniach) przydzielono siewniki. Do województw centralnych przesłano 152 traktory wraz z narzędziami towarzyszącymi. Traktory i siewniki otrzymały spółdzielnie na skrypty dłużne W Centrum Wyszkolenia TOR Poznań—Golęcin, przeszkolono dziesiątki traktorzystów, przyszłych pracowników Gminnych Spółdzielni Sam. Chłopsk.

Jedną z najbardziej doniosłych akcyj społeczno-gospodarczych — to ratowanie niszczejącego na Ziemi Lubuskiej, porzuconego i nieużywanego sprzętu i maszyn rolniczych. Referat Mechanizacji Rolnictwa w Poznaniu, pod wytrawnym kierownictwem p. Maciejewskiego zbierał, zabezpieczył i remontował ten porzucony sprzęt po to, by oddać go do amortyzacji — w ręce chłopa.

Tym sposobem zdołano zabezpieczyć 602 maszyny rolnicze, z czego 214 — już wyremontowano i znaczny procent tych maszyn oddano spółdzielniom (ośrodkom maszynowym) i indywidualnym rolnikom do użytku.

Czy zaprenumerowałeś już „BIBLIOTEKĘ ROMANSÓW I POWIEŚCI"?

Cena tomiku zł 50.—. W prenumeracie zleconej zł 80.— miesięcznie (za dwa tomiki).

Prenumeratę przyjmują wszystkie urzędy pocztowe.

W35-61

Dębnica chce wybudować szkołę —

plan cierpliwie czeka na zatwierdzenie

W Dębnicy powiatu ostrowskiego wobec konieczności budowy nowej szkoły zorganizował się komitet obywatelski. W ciągu roku ubiegłego poza zbiórką w gotówce, której komitet ma w tej chwili w kasie 55 441,50 zł zakupiono 25 000 cegieł, 2 wagony cementu, 375 q wapna. W pracy komitet spotyka się z ogólnym zrozumieniem. W komitecie specjalną gorliwością w pracy wyróżnia się kier. szkoły p. Ritter. Jedyną przeszkodą do dalszej realizacji budowy szkoły jest — niezatwierdzenie dotąd planu budowy, który znajduje się w Poznaniu już od pół roku.

LESZNO

KS „Odra" (Nowa Sól) — ZWM „Zryw" (Leszno) 6:10

Ub. niedzieli leszczyński ZWM „Zryw" bawił w Nowej Soli, gdzie z tamt. KS „Odra" rozegrał spotkanie towarzyskie. Mecz po ciekawym przebiegu zakończył się zwycięstwem drużyny leszczyńskiej w stosunku 10:6. Pawlak M., pogromca Pankego, uzyskał tam wynik zaledwie remisowy.

Kierownictwo ZWM-u „Zryw" przygotowuje tym samym drużynę swoją do czekających ją ciężkich meczy finałowych o wejście do klasy A.

WOLSZTYN

Opieka Społ. daje zawód i chleb

Pow. Referat Opieki Społecznej tut. starostwa z miejscowym oddziałem Caritas zorganizował na terenie naszego miasta kurs szycia i kroju. Kurs trwał 3 miesiące i wzięło w nim udział 40 uczestniczek tak z miasta, jak i z powiatu. Uczestniczki zapoznały się z nowym zawodem praktycznie i teoretycznie, przy równoczesnym zaznajomieniu się z działem haftu. Organizatorzy zorganizowali dla uczestniczek obiady, a dla przyjezdnych ulgowe bilety kolejowe. Bilansem wkładu pracy kierowniczki kursu siostry Anieli było jego zakończenie i wystawa wykonanych prac, jaka się odbyła pod koniec tygodnia. Z ramienia organizatorów w krótkich słowach przemawiali: ks. Tyma — dyr. Caritasu oraz kier. Referatu Opieki Społ. p. Dziurla Fl. W ogólnej ocenie stwierdzamy, że ten bezpłatny kurs spełnił swe zadanie, dając możność uczestniczkom zawodowego zarobkowania.

ŚRODA

W II rocznicę powstania ORMO

W ub. niedzielę, z okazji drugiej rocznicy powstania ORMO Towarzystwo Przyjaciół ORMO — Koło Środa urządziło wspaniałą uroczystość, która rozpoczęła się strzelaniem, po czym w południe odbyła się uroczysta akademia, którą zagaił przewodniczący p. mecenas St. Jankowski. Referat wygłosiła p. Marciniakowa Uczennica gimn. Wałczyńska odegrała na fortepianie walc Straussa. Poza tym chór gimnazjalny pod dyrekcją p. Bartkowiaka wykonał dwie pieśni.

Walne zebranie „Zrywu"

W ubiegłą sobotę odbyło się walne zebranie klubu sportowego „Zryw" przy Związku Walki Młodych. Bilans pracy klubu wykazuje poważne osiągnięcia kulturalne jak i materialne. Nowy zarząd wybrano w składzie: prezes Januszkiewicz Roman, sekretarz Chojnacki Wacław, skarbnik sędzia Gdowski.

Ośrodek Zdrowia w Rawiczu

walczy skutecznie z gruźlicą i chorobami wenerycznymi

Siostra Zdzisława ma 10 lat praktyki i widać od razu, że nie obca jej jest praca w Powiatowym Ośrodku Zdrowia w Rawiczu na oddziale wenerycznym i jagliczym. Oba te oddziały prowadzi dr Weiss Siostra uśmiecha się skromnie, gdy słyszy, że dotychczasowa pensja (6,735 zł) zostanie podwyższona do 11.

Wyciągamy jedną kartę z szufladki biurka w Przychodni Wenerycznej: zgłoszenia XY. Podał nazwisko osoby, która go zaraziła. Leczy się w Ośrodku. Zadanie wykonane dobrze. — A oto drugi wypadek. Źródło zakażenia przeniosło się do Wrocławia. Od razu posłano tam meldunek. Bieżąca statystyka Przychodni wykazuje 69 wypadków kiły i 3 rzeżączki... Oglądamy dobrze prowadzoną książkę leków i przy okazji słyszymy, że w roku bież wszystkie Ośrodki otrzymają dla leczenia penicylinę. Kierownikiem Poradni Przeciwjagliczej jest dr Dzieciuchowicz, zarazem lekarz powiatowy i szef całego Ośrodka. Dr Dzieciuchowicz towarzyszy nam w zwiedzaniu. Z oczu bije energia, ze słów — rubaszność. Z takim człowiekiem łatwo chyba pracować, bo łatwo i prosto się dogadać. „Przed wojną u nas jaglicy prawie wcale nie było... Tu w 1945 r. to tylko — uważacie Panowie — cztery gołe ściany, nic, pusto. No a dziś..." uśmiecha się przymrużając jedno oko. Gabinet lekarza pakowny i wygodny. Poradnia Dentystyczna zaopatrzona w rentgen, specjalnie uwzględnia dzieci szkolne. Pracuje tu jeden lekarz i dwóch uprawnionych techników. Dziennie przyjmuje się do 40 pacjentów.

Na pierwszym piętrze Poradnia Przeciwgruźlicza. Istota pracy zamyka się w 6 słowach: przepuścić jak największą ilość ludzi przez rentgen. Samo lecznictwo przekazuje się miejscowemu szpitalowi. Cyfry? 109 chorych z gruźlicą otwartą, a wszystkich zapisanych razem z podejrzanymi 1146 Stacja Opieki nad Matką i Dzieckiem ma osobne wejście z ulicy przy czym dla wygody matek jest specjalny podjazd betonowy dla wózków. Kuchnia mleczna wydaje dziennie 150 litr. w poczekalni — zwracają naszą uwagę tzw. boksy na rzeczy. Uwija się tu raźno higienistka Gertruda Krystoszek Pracuje jak maszyna dokonując po 50 wywiadów miesięcznie Książka wykazuje 701 zarejestrowanych niemowląt Stacja ta cieszy się największym powodzeniem w całym województwie. Rocznie rejestruje się 300 porodów. również śmiertelność niemowląt jest stosunkowo nieduża.

Barwna statystyka na ścianie gabinetu lekarza naczelnego przekonuje nas, że po wojnie uporano się zwycięsko z tyfusem brzusznym (rok 1937) wykazywał 218 wypadków, rok 1946 — 29, a 1947 tylko 4, przy czym 1 śmiertelny).

Wyjeżdżamy pod wrażeniem ogromnie odpowiedzialnej pracy pielęgniarki. To w Ośrodku więcej niż lekarz.

Stefan Słoniński

BOJANOWO

W ub. niedzielę w Bojanowie obchodzono 100-lecie „Wiosny Ludów". W sali p. Krakowskiego odbyła się akademia, którą zagaił p. prof. Nowak, a okolicznościowy, historyczny referat wygłosił p. sędzia Cieśliński Akademię urozmaicono śpiewami i deklamacjami oraz tańcami. (wt)

Wicewojewoda Radzicki wprowadził w urzędowanie

prezydenta i wiceprezydenta m. Ostrowa

35 posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej w Ostrowie miało charakter uroczysty. Na porządku obrad było wprowadzenie w urzędowanie wybranych poprzednio prezydenta i wiceprezydenta miasta.

W posiedzeniu wziął udział wicewojewoda Radzicki, przedstawiciel Wydziału Woj. p. Szymański, starosta pow. p. J. Chrzczonowicz, przewodn. PRN p. Witczak oraz przedstawiciele urzędów i licznie zebrane społeczeństwo.

Po przyjęciu protokołu z ostatniego posiedzenia uchwalono na wniosek przewodniczącego Komisji Finansowo-Budżetowej p. Morissona podjęcie przyznanej miastu w ramach planu inwestycyjnego pożyczki w sumie 5 mil. zł na rozbudowę chłodni w Rzeźni Miejskiej i 7.100.00 zł na remont i rozbudowę Gazowni Miejskiej. Pożyczka jest zabezpieczona majątkiem miasta.

Na miejsce mgr Prętkowskiego wprowadzono do MRN p. Ludwika Tomaszewskiego, który złożył ślubowanie.

Następnie p. Wicewojewoda po przemówieniu, w którym nakreślił nowe możliwości rozwojowe miasta na skutek wydzielenia go z powiatu, wręczył prezydentowi miasta p. mgr Prętkowski dokument, wprowadzający go w urzędowanie oraz łańcuch — symbol otrzymanej władzy. Dokument wprowadzający otrzymał również wiceprezydent p. Idzi Zemski

Na członka do prezydium MRN wybrany został p. Gys (PPS), który został wyznaczony zarazem na delegata MRN miasta Ostrowa do WRN

Do Komisji Kontroli Społecznej dokooptowano p. L. Tomaszewskiego (PPR).

Gdy dzieci

bawią się zapałkami

W ostatnim czasie często notuje się wypadki pożarów, spowodowanych przez nieletnie dzieci Brak dostatecznej kontroli i pouczenia ze strony rodziców, powoduje niejednokrotnie bardzo poważne straty

W tych dniach powstał pożar w stodole murowanej p. Miedzińskiego Kazimierza, zam. w Skulsku, pow. Konin. Mimo energicznej akcji ratunkowej stodoła spłonęła całkowicie. Zniszczeniu uległy również, znajdujące się w niej maszyny rolnicze

W Dziedzicach, pow Krotoszyn spłonął dom mieszkalny własność p. Szumiak Pelagii.

W obydwu wypadkach pożar spowodowały nieletnie dzieci, przez lekkomyślne bawienie się zapałkami. (m)

Kronika ostrowska

Zw. Zawodowy Pracowników Państwowych odbył swe walne zebranie. W zebraniu wziął udział prezes Zarządu Okręgowego Związku p. Grabowski, który wygłosił referat o całokształcie działalności Związku.

Po sprawozdaniach zarządu z pracy za rok ubiegły na wniosek komisji rewizyjnej udzielono ustępującemu zarządowi absolutorium.

Referat organizacyjny wygłosił p. starosta Chrzczonowicz.

Nowe władze związku przedstawiają się następująco: przewodniczący — p. Wł. Dutkiewicz (ref. apr.), I wiceprzew. — p. dyr. Okoniewski (OUL), II wiceprzew. — p. wicestarosta Lorych, sekretarz — p. Michalak, skarbnik — p. Grzęda, zast. skarbnika — pp. Pfeifferowa i Biernat, ławnicy — pp. Walkowiak, Fengler, Wdowicka i Cieplik. Poza tym wybrano komisję rewizyjną i sąd koleżeński oraz delegatów na zjazd ogólnopolski i wojewódzki.

Adres redakcji i administracji: ulica Kościelna 3, telefon 753.

25-lecie Koła Miłośników Sceny

Koło Miłośników Sceny, znane poprzednio pod nazwą Teatru Ludowego, rozpoczęło swą działalność 25 lat temu. W czasie swej działalności wystawiło kilkadziesiąt sztuk teatralnych autorów polskich i obcych, dobierając repertuar z najprzeróżniejszych dziedzin, aby i bawił godziwie i uczył.

Działalność Koła przerwała wojna, lecz z momentem jej końca, Koło pod kier. p. Frąszczaka reaktywuje się, najpierw pod nazwą Teatru Ludowego, a następnie wraca do dawnej nazwy „Koła Miłośników Sceny".

I znowu Koło krzewi sztukę, wystawiając w stosunkowo krótkim czasie szereg sztuk scenicznych. Ma to tym większą wartość, że Ostrów posiadający 36 000 mieszkańców, nie ma stałego zespołu teatralnego.

Jako przedstawienie jubileuszowe Koło dołoży wszelkich starań, aby „Królowa Przedmieścia".

Sądzić należy, że w dalszym ciągu Koło dołoży wszelkich starań, aby sztuki były grane jak dotychczas na wysokim poziomie.

---

†

Dnia 2 marca 1948 zmarł po krótkich lecz ciężkich cierpieniach opatrzony Sakramentami św., mój nigdy niezapomniany najdroższy mąż, tatuś, dziadek i stryj, śp.

EDMUND RADOMSKI

b. dyr. Tow. Ubezp. „Przezorność"

przeżywszy lat 67.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, 5 bm., o godz. 10.30 z kaplicy cmentarnej Bożego Ciała na Dębcu,

o czym zawiadamiają wszystkich krewnych i znajomych 5910

w nieutulonym smutku

żona z dziećmi, synowa i wnuczki

Puszczykówko, Poznań, Gniezno, Chicago (U. S. A.)

---

†

Dnia 2 marca 1943 zmarł, śp.

Edmund Radomski

likwidator szkód, b. dyrektor Oddziału „Przezorności"

nasz dobry kolega oraz długoletni współpracownik, zasłużony w dziedzinie ubezpieczeniowej.

Cześć Jego pamięci!

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 5 marca br., o godz. 10.30 z kaplicy cmentarza Bożego Ciała na Dębcu.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych
Oddział Wojewódzki w Poznaniu
Dyrekcja i Rada Zakładowa

3a-45

Panu Doktorowi Drewsowi

tą drogą składam

gorące podziękowanie

za dokonanie bardzo trudnej operacji.

5962 **Wanda Skurska — Poznań**

---

†

S. † p.

z Rothów

Waleria Sowińska

przeżywszy lat 51, zasnęła snem wiecznym w Poznaniu dnia 2 marca 1948 r., opatrzona Sakramentami św., po kilkoletnich, z anielską cierpliwością znoszonych cierpieniach.

Msza św. za spokój duszy drogiej Zmarłej zostanie odprawiona w sobotę, 6 bm., o godz. 9 w kościele Matki Boskiej Bolesnej na Łazarzu, po czym pogrzeb z kaplicy cmentarnej na Górczynie.

W ciężkim smutku pogrążeni

mąż, córki, zięć, wnuk matka i rodzina

Koszalin, Szczecin, Bierde, Poznań.
ul. Rokossowskiego 26 5970

---

†

Dnia 28 lutego 1948 zasnął w Bogu, śp.

Włodzimierz Wnękowski

Firmant N. B. P. Oddział w Lesznie

W Zmarłym tracimy sumiennego współpracownika i zacnego kolegę.

Kierownictwo oraz koledzy i koleżanki
Narodowego Banku Polskiego
Oddział w Lesznie

3-39

Dyrekcja Lasów Państwowych Okręgu Legnickiego w Zielonej Górze zaangażuje:

inżyniera budowlanego na kierownicze stanowisko
inżyniera mechanika — konstruktora na kierownicze stanowisko
oraz **maszynistę kwalifikowanego** na parowóz kolei leśnej w Lesowie.

Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu w Dyrekcji Lasów w Zielonej Górze, ul. Zyty. 3b-77

Zarząd Miejski — Wydział Podatkowy

przypomina, że na podstawie dekretu z dnia 20 marca 1946 o podatkach komunalnych, ogłoszonego w Dz. U. R. P. nr 40 poz. 198 z dnia 4 czerwca 1947 r. płatny jest:

podatek od lokali (art. 31 cyt. dekretu) w ratach miesięcznych do dnia 8 każdego miesiąca za miesiąc ubiegły. Płatnicy zobowiązani są w wypadku nie otrzymania nakazu płatniczego — wpłacać raty miesięczne w wysokości przypadającej w ubiegłym roku. (**Przedpłata** natomiast **może** również dotyczyć dłuższego czasokresu).

Płatnicy podatku gruntowego mają obowiązek (art. 13 cyt. dekretu) wpłacać każdego roku do 1 marca zaliczkę na podatek w wysokości połowy podatku wymierzonego za rok ubiegły.

Płatnikom podatku od nieruchomości zaleca się by nie czekając na indywidualne wezwanie płatnicze, poczynili odpowiednie przedpłaty.

Podkreśla się, że w przypadku nie płacenia w terminie zaliczek na podatek od lokali i gruntowy powstaje zaległość i stąd obowiązek płacenia dodatku za zwłokę.

Wpłaty na powyższe podatki dokonać należy w Miejskiej Kasie Podatkowej, ul. Sieroca 10 przedkładając odnośny nakaz płatniczy z roku ubiegłego, a w wypadkach przekazywania kwot za pośrednictwem P. K. O. podać należy nr konta V — 4300, rodzaj podatku i nr ks. bier. z roku poprzedniego.

Wydział Podatkowy
(—) Krzymień
Naczelnik Wydziału

3b-86

---

†

Dnia 2 marca 1948 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, śp.

Leonard Szymański

członek Zarządu Zrzeszenia Prywatnego Przemysłu Wiókienniczego w Poznaniu

W Zmarłym tracimy gorliwego i szlachetnego współpracownika.

Cześć Jego pamięci!

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 6. bm., o godz. 10.30 z kaplicy cmentarza na Dębcu.

Zrzeszenie Prywatnego Przemysłu Wiókienniczego w Poznaniu

6006

S. † p.

Dh. Leonard Szymański

długoletni komendant koła 4 komp. Marynarzy-Powstańców Wlkp. odznaczony medalem niepodległości, Krzyżem Zasługi i innymi odznaczeniami

zmarł dnia 2. III. 1948.

Cześć Jego pamięci!

Zarząd

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 6 bm., o godz. 10.30 z kaplicy cmentarza na Wildzie. Wzywa się wszystkich członków o gremialny udział w pogrzebie. 6017

Przetarg nieograniczony

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Szczecinie ogłasza przetarg na wykonanie odbudowy następujących objektów:

1. Osiedle Świerdczewskie nr 39 w Szczecinie
2. Osiedle Świerdczewskie nr 40 w Szczecinie
3. Osiedle Świerdczewskie nr 41 w Szczecinie
4. Osiedle Świerdczewskie nr 42 w Szczecinie
5. Osiedle Świerdczewskie nr 43 w Szczecinie
6. ul. Karola Miarki nr 7 w Szczecinie
7. ul. Karola Miarki nr 5 w Szczecinie
8. ul. Karola Miarki nr 6 w Szczecinie
9. ul. Czackiego nr 4 w Szczecinie
10. ul. Piękna nr 3 w Szczecinie
11. ul. Ołocka nr 1—2 w Gumieńcach
12. ul. Ołocka nr 3—4 w Gumieńcach
13. ul. Ołocka nr 5—6 w Gumieńcach
14. ul. Ołocka nr 17—18 w Gumieńcach
15. ul. Ołocka nr 25 w Gumieńcach 3b-1
16. ul. Ołocka nr 28 w Gumieńcach
17. ul. Radomska nr 34 w Gumieńcach
18. ul. Radomska nr 38 w Gumieńcach
19. ul. Radomska nr 40 w Gumieńcach
20. ul. Płocka nr 45—46 w Gumieńcach
21. ul. Płocka nr 48 w Gumieńcach.

Warunki i podkładki można otrzymać w gmachu D. O. K. P. Szczecin, ul. 3-go Maja 18/20 pok. 312 w godzinach urzędowych. Oferty na każdy objekt osobno w podwójnych nieprzejrzystych i zalakowanych kopertach z napisem: oferta do przetargu w dniu 15 marca 1948 r. na odbudowę (wymienić objekt), należy składać do skrzynki ofertowej w gmachu DOKP w Szczecinie do dnia 15 marca 1948 r. do godz. 10, o której to godzinie nastąpi otwarcie ofert. Do ofert należy dołączyć kwit kasy dyrekcyjnej na wpłacone wadium od 1 do 2% od oferowanej sumy na każdy objekt (honorowane będą tylko kwity kasy dyrekcyjnej) względnie dowód zwolnienia od obowiązku wpłacania wadium. Cesję na zabezpieczenie wadium należy również przed przetargiem uzgodnić z Wydziałem Drogowym i Biurem Finansowym i złożyć w kasie dyrekcyjnej. Firmy, które nie wykonywały robót dla Dyrekcji przedłożą dokumenty uprawniające do wykonania robót oraz referencje instytucji pracodawczych. Po tym do każdej oferty należy podać termin ukończenia robót, licząc od dnia otrzymania zlecenia.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta bez względu na wynik przetargu oraz prawo uznania, że przetarg nie dał pozytywnego wyniku.

Przetarg nieograniczony nr V. 1/48

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Poznaniu uprasza o nadesłanie oferty z podaniem cen warunków i terminu dostawy na pędzle i różne szczotki.

Ceny powinny być podane za jedną sztukę cyfrowo i słownie z opakowaniem loco stacja załadowania oraz wartość ogólna dostawy. Do oferty należy przesłać po dwa wzory jednakowe z każdego rodzaju oferowanych przedmiotów.

Ważność oferty zastrzega się do dnia 30. 4. 1948 r. Oferta w zalakowanej kopercie winna być bez znaków firmowych z napisem „oferta na dostawę szczotek i pędzli", którą należy składać do skrzynki ofertowej (gmach nowej Dyrekcji)lub nadesłać pocztą w kopercie drugiej zewnętrznej na adres D. O. K. P. Poznań, Wydział Zasobów do dnia 22 .3. 1948 r. Otwarcie ofert nastąpi tego samego dnia o godzinie 12 w pokoju 301. Oferent winien wpłacić wadium w wysokości 2% oferowanej ogólnej ceny dostawy w kasie D. O. K. P. Poznań lub innej kasie kolejowej i kwit dołączyć do oferty. Wadium zwraca się po zakończeniu przetargu w razie odrzucenia oferty lub po zawarciu umowy w wypadku przyjęcia oferty Wadium przepada na rzecz P. K. P. w wypadku cofnięcia oferty po rozpoczęciu przetargu, lub odmowy podpisania umowy przez oferenta przy przyjętej ofercie.

Przed złożeniem ofert oferenci mogą otrzymać w Wydziale Zasobów pok. 204 warunki techniczne i rysunki.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania powodu, prawo wyboru oferenta bez względu na cenę oferowaną, lub uznania, że przetarg nie dał dodatniego wyniku.

3b-85 **Dyrektor Kolei Państwowych**

SZTANDARY
paramenta kościelne wykonuje
IRENA SZAŁOWA p2013
Poznań, ul. Skarbowa 23

SZCZOTKI i PĘDZLE
znanej marki
SANAX i SENNEWALDT
dostarcza
Centrala Zaopatrzenia i Zbytu Dyrekcji Przemysłu Miejscowego
Kraków — Plac Szczepański 5
3b-33 Telefon nr 579-39

Koryta kamionkowe
i proszek wodoszczelny poleca
Henryk Marciniak
Materiały Budowlane
Poznań, ul. Kraszewskiego 10. Tel. 47-95.
3b-76

Wyrób i sprzedaż konfekcji
M. Wajs i S-ka
Łódź, Piotrkowska 36
tel. 268-23
poleca: spodnie, bryczesy, ubrania męskie i chłopięce 30%—100%, płaszcze, kanadyjki. 3b-6

Sprzedamy urządzenie elektryczne
1. Prądnicę prądu stałego 220/320 V o mocy 13 KW;
2. Tablicę rozdzielczą;
3. Baterię akumulatorów składającą się z 124 ogniw.

Bliższych informacji udzieli Gminna Spółdzielnia „Samopomocy Chłopskiej" w Nekli, pow. Środa. p2206

Przedsiębiorstwo Państwowe
„Polskie Uzdrowiska"
Naczelna Dyrekcja
Warszawa — ul. Żurawia 24-A Telefon 83-442
udziela wszelkich informacyj, dotyczących pobytów w państwowych zdrojowiskach, stacjach klimatycznych i kąpieliskach nadmorskich. Poleca naturalne wody mineralne lecznicze i stołowe oraz produkty zdrojowe (sole, ług, okłady borowinowe itp.)
Na żądanie prospekty i cenniki. 3b-40

WYKWINTNĄ bieliznę milanczową wszelkiego rodzaju damską i męską po cenach ściśle fabrycznych poleca Mechaniczna Wytwórnia Bielizny **„GODET"** R. RACIBORSKI i A. LATEK, Łódź, ul, Nowotki nr 4 (dawniej Pomorska), tel. 295-31, 148-17. 3b-18

SZTANDARY
PARAMENTA KOŚCIELNE
wykonuje najstarsza fachowa firma
K. KĘDZIERSKA
Poznań
Ogrodowa 1?
Tel. 9 8-63 - Rok zał. 191?
Nagrodzona na PWK
p2113

Powołując się na dekret z dnia 3 lutego 1947 r. o **rejestracji i umarzaniu niektórych dokumentów** na okaziciela (Dz. U. R. P. Nr. 22 poz. 88) wzywamy posiadaczy listów zastawnych, emitowanych przez Zachodnio-Polskie Towarzystwo Kredytowe Miejskie, aby przedstawili je

do rejestracji

w czasie do **dnia 3 kwietnia 1948 r.** w godzinach od 9 do 14 w biurach Towarzystwa w Poznaniu, ulica Walki Młodych 8. — Listy zastawne, nieostemplowane przed upływem terminu rejestracji, tracą moc prawną.

Dyrekcja Zachodnio-Polskiego Tow. Kredytowego Miejskiego 3a-40

Powołując się na dekret z dnia 3 lutego 1947 r **o rejestracji umarzaniu niektórych dokumentów** na okaziciela (Dz. U. R. P. nr. 22 poz. 88) wzywamy posiadaczy obligacyj emitowanych przez Komunalny Bank Kredytowy, aby przedstawili je

do rejestracji

w czasie **do dnia 3 kwietnia 1948 r.** w godzinach od 9 do 13 w biurach Banku w Poznaniu, ulica 27 Grudnia 8 — Obligacje, nie odstemplowane przed upływem terminu rejestracji, tracą moc prawną.

Komunalny Bank Kredytowy
3a-41

OBOWIĄZUJĄCĄ REJESTRACJĘ AKCJ
(Dziennik Ustaw nr 22 rok 1947)
Spółki Akcyjnej
HARTWIG KANTOROWICZ Następca
przeprowadza się w biurze spółki w Poznaniu, ul. Grochowe Łąki 6. Tamże udziela się wszelkich informacji, zarówno posiadaczom akcji jak i tym, którzy je utracili w czasie działań wojennych. — Termin rejestracji upływa 3 kwietnia 1948 roku. 5361

Ogłaszamy przetarg pisemny na legalizację i konserwację wag wszelkich typów: wozowych (setnych) złożonych amerykanek, dziesiętnych oraz na wagi stołowe od 1—20 kg.
Oferty z podaniem warunków oraz ceny za pracę przy poszczególnych wagach prosimy kierować do dnia 10. III. 48 r. na adres:
Włocławska Fabryka Surogatów Kawy i Cykorii „STELLA" Sp. Akc. pod Zarządem Państw. Włocławek, ul. Stodólna nr 58 3b-83

OGŁOSZENIA DROBNE
P. K. O. V — 4499 Konto: Bank Gosp. Spółdz. nr 8
Biuro Ogłoszeń czynne w dni powszednie od 8—19-tej, w soboty od 8—17-tej w Poznaniu przy ul. Wyspiańskiego 10 I piętro. — Tel. 64-75 i 62-70 (wewn 5) — Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada

Wolne posady

Pomocnik księgowego natychmiast potrzebny. Znajomość księgowości przebitkowej niezbędna. Zgłoszenia z życiorysem i odpisami świadectw: Odlewnia Żeliwa Ciągliwego, Drawski Młyn, pow. Czarnków. 3b-66

Dziewczyna z gotowaniem zaraz. Restauracja, M. Focha 81. 5834

Potrzebna ekspedientka w rzeźnictwie zaraz. Gątowski, Legnica, ul. Chojnowska nr 44. 5797

APTEKA uprzywil. w Bojanowie (Pozn.) pow. Rawicz, zaraz lub 1. IV. rb. do wydzierżawienia ewtl. poszukuję RUTYNOWANEGO ZARZĄDCĘ. Aptekarz Zygmunt Gregorowicz. 3a-24

Siły kwalifikowanej do prowadzenia kartoteki towarowej oraz wszelkich prac biurowych poszukuje Spółdzielnia Samopomoc Chłopska, Puszczykowo, pow. Poznański. c917

Młodsza przychodnia do 15-tej. Dwie osoby. Warunek dobre gotowanie. Sienkiewicza nr 6 m. 9. 5904

Dziewczynę spokojną, samodzielną, lubiącą dzieci, przyjmę. P. Jurdzick, Nowy Tomyśl, Zbąszyńska 13. 5895

Pomoc domowa przychodnia z praniem. Szczanieckiej nr 10 m. 17. 5982

Pomoc domowa z dobrym gotowaniem, przychodnia, zaraz potrzebna. Plac Asnyka nr 3 m. 4. F409

Krawcy na sztuki potrzebni, ewentualnie ze spaniem. Kułaczek, Jackowskiego 27 m. 8. 5936

Fryzjerki dzielne na stałą posadę. Dąbrowskiego 82. Zakład fryzjerski. 5934

Uczeń rzeźnicki zaraz może się zgłosić. Adres wskaże „Głos Wielkopolski nr 5928.

Potrzebni robotnik, służąca, wysoką zapłatą, utrzymaniem. Bartkowiak, Dopiewo-Poznań. 5914

Dziewczyna do prac domowych i dzieci potrzebna zaraz. Ul. Woźna 5, skład. c932

Krawiec na sztuki, pierwszorzędną pracę, potrzebny. Czader Ignacy, Armii Czerwonej 5 m. 20. c930

Krojczyni z dyplomem, bieliźniarka, potrzebna. — Oferty nr 632 Czytelnik, Armii Czerwonej 1. c928

Poszukuję kwalifikowanej pielęgniarki do niemowlęcia. Oferty nr 626 Czytelnik, Armii Czerwonej 1. c922

Starsza zaufana do wszelkich prac u samotnej administratorki majątku. Zgłoszenia: 6 marca, Sienkiewicza 5 m. 10. od 9—12-tej. p2231

Poważne Przedsiębiorstwo Państwowe poszukuje 3b-79 **dwóch samodzielnych księgowych** o pełnych kwalifikacjach. Oferty składać do „PAP" — Poznań, Mielżyńskiego 8 nr 700

Introligator, czeladnik, zaraz. Oferty Głos Wlkp. nr 5892.

Młodszą siłę biurową przyjmę. Oferty „PAR", Ratajczaka 7, pod „3.97". p2211

Uczeń do sklepu garderoby męskiej może się zgłosić. Tani Zakup. Felik, Konieczny, Dąbrowskiego 46. Garderoba męska. p2222

Chłopak do posyłek zaraz — Hurtownia Cukrów, Stary Rynek 93. p2221

Cholewkarz na dobrą damską pracę potrzebny zaraz. M. Kozłowski, Kraszewskiego nr 14. 5978

Dziewczyna młodsza, przychodnia, potrzebna. Focha nr 78 m. 24. 5979

Pomocnik krawiecki potrzebny zaraz. Wierzbięcice nr 16 m. 6. k487

„SAMOPOMOC CHŁOPSKA" Otorowo, pow. Szamotuły, poszukuje na stanowisko kierownika Spółdzielni odpowiednią siłę zaraz wzgl. od 15. 3. 48 r. Warunki do omówienia na miejscu. 5916 Rada Nadzorcza

PRZEDSTAWICIELA
na okręg POZNAŃSKI — poszukuje
SPÓŁDZ. PRZEM.-WYTW. „RADOŚĆ"
produkująca budynie, olejki do ciast, proszek do pieczenia itp.
3b-30 WARSZAWA, Marszałkowska 117

Młoda, biegła maszynistka, poszukuje posady zaraz. Oferty Głos Wielkopolski nr 5945.

Buralistka obeznana z maszynopismem przyjmie pracę na kilka godzin dziennie za skromnym wynagrodzeniem. Oferty nr 635 Czytelnik, Armii Czerwonej 1. c931

Pielęgniarka poszukuje posady do niemowlęcia. Oferty nr 2123 Czytelnik, Daszyńskiego nr 48. k489

Mistrz rzeźnicki, młodszy, szuka posady. L. Bajoński, Robakowo, poczta Gądki, powiat Śrem 5989

Księgowa samodzielna z praktyką, młodsza, zmieni posadę. Oferty Głos Wlkp. nr 5988.

Szofer-mech. z długoletnią praktyką przyjmie posadę. Oferty Głos Wielkopolski nr 5987.

Praczka wolna zaraz. Adres wskaże Gł. Wlkp. nr 5984. 5983

Szukają posady

Dyplomowana masażystka szuka pracy. Informacje: telefon 46-85, poniedziałki, środy, piątki, godz. 14—15. 5614

Księgowy rutynowany poszukuje pracy. Prowadzi księgowość, sporządza bilanse. Of. Głos Wielkopolski nr 5619.

Bilansista-organizator specj. księgowości fabrycznej, przyjmie nadzór nad poważnym przedsiębiorstwem. Oferty Głos Wielkopolski nr 5837.

Nauczyciel-wychowawca, pełne kwalifikacje zawodowe, znajomość księgowości, maszynopisma, przyjmie posadę kierownika względnie wychowawcy „Domu Dziecka" lub podobnym, dniem 1 kwietnia. Oferty Głos Wielkopolski nr 5908.

Przyjmę posługę kilka razy tygodniu. Oferty Głos Wielkopolski nr 5897.

Szofer-mechanik, zawodowe prawo jazdy na wszelkie pojazdy, średnie wykształcenie, poszukuje pracy. Oferty Głos Wielkopolski nr 5889.

Księgowy, 4 lata praktyki, szuka zajęcia. Wiad.: Mickiewicza 34 m. 2. 5953

Siła biurowa z maszynopismem szuka posady. Oferty Gł. Wielkopolski nr 5946.

Kartoniarka przyjmie pracę w dom, poza domem. Oferty nr 2124 Czytelnik, Daszyńskiego nr 48. k490

Gosposia wykwalifikowana poszukuje posady do 1 lub 2 osób. Oferty Głos Wielkopolski nr 5925.

Dobra gospodyni poleca się na uroczystości domowe, zastępstwa w lokalach. Poplińskich 12a m. 15. 5968

Inżynier-architekt z pełnymi uprawnieniami i długoletnią wolną praktyką również na stanowiskach kierowniczych obejmie odpowiednie stanowisko. Oferty Głos Wielkopolski nr 5964.

Nauka

Korespondencyjne kursy księgowości. Informacje: Lublin, skr. poczt. 105. 3b-25

Tańców nowoczesnych wyucza Adela Szczurkówna — Jan Szczurek. Al. Marcinkowskiego 2a. 5561

Korespondencyjne kursy języków obcych. Informacje: Warszawa, Bracka nr 18 — 26. 3b-32

Kursy pisania na maszynie, ślepą metodą, wszystkimi palcami. Piotr Pieprzycki, al. Marcinkowskiego 26, tel. 23-62. Dla zamiejscowych kursy listowne. p2106

Kursy Handlowo-Administracyjne przyjmują dalsze wpisy na kurs popołudniowy z szczeg. uwzględnieniem księgowości. Ul. Potockiej 16, telefon 67-50, 19-83. p2200

Nauczyciel udziela lekcji zakresie szkoły powszechnej. Wiadomość: Mickiewicza 34 m. 2. 5955

Kto udzieli matematyki zakres gimnazjalny. M. Magdaleny 2 m. 8 5969

Prywatne kursy licealne, gimnazjalne. Kossaka 18 m. 3. 5839

Korepetycyj z fizyki, matematyki, chemii — udzielają studenci Szkoły Inżynierskiej. Zgłoszenia: **Bratnia Pomoc S. I., Poznań, plac Bergera telefon nr 10-89.** 5850

Osobiste

Ostrzegam winnych, rozsiewających plotki, jakobym był inwalidą cywilnym a nie wojennym, przed odpowiedzialnością sądową. Stanisław Michalski, kiosk, Górczyn. 5922

Za długi mej żony, Jadwigi Czajka, powstałe po 20. 10. 1947 r. nie odpowiadam. — Ostrzegam przed kupnem towaru, który jest moją własnością, przed wpłacaniem zaliczek i dzierżawy, gdyż transakcji takich nie uznam. — W. Czajka, Marianowo poczta Wronki. 3b-45

Sprzedaże

Wiosenne wytworne drewniaczki wysyła hurtowo, zaliczeniowo „Botina". Kraków. Stradom 5. p1557

Pianina, fortepiany krzyżowe i do ćwiczeń poleca Skład Fortepianów Rybaki 28. p1879

Meble korzystnie poleca Janiak — Belcerowski, Za Bramką 4 (przy Województwie). p2065

Kamienicę wypaloną, mury dobre, stropy Łazarzu 1.300.000 sprzeda Firma „Union". Rzeczypospolitej 4. 5737

Materace, ramy sprężynowe, sienniki, worki. Wrześniewicz. Ratajczaka 7, 1 ptr., tel. 36-31. p2152

Płyty gramofonowe, największy wybór, stale na składzie. **Radiomechanika, św. Marcin 25.** Kupujemy łom płytowy. p1966

Srebrne wyroby, przedmioty artystyczne — użytkowe, sprzedaż — kupno — komis. „Lamus". Sieroca 5/6. p2132

Tapczany dwuosobowe, tapczan, 2 fotele komplet. Pfeil, Małeckiego 33. 5746

Parcelę willową 2500 m² Dąbrowskiego tylko 1.000.000; parcelę willową 900 m² Żeromskiego tylko 570.000, parcelę willową 3000 m² Aleja Wielkopolska tylko 1.800.000.— sprzeda Firma „Union". Rzeczypospolitej 4. 5738

Nici i jedwabie do szycia poleca Włocławska Nawijalnia Nici i Jedwabi, Włocławek, pl. Wolności 19, tel. 17-78. Zamiejscowym za zaliczeniem. 3a-18

Kamienicę czteropiętrową oficynami, pełnokomfortową, Łazarzu, 1.500.000.— sprzeda Firma „Union". Rzeczypospolitej 4. 5736

Parcelę 11 morgów przy Poznaniu — Podolany, za bezcen, 550.000,—, sprzeda Firma „Union" Rzeczypospolitej nr 4. 5735

Płyty korkowe i Hermetic po zniżonych cenach oraz grafit sprzedaje Artebe, Kantaka 10. 3a-8

Przyczepka do samochodu osobowego, lekka, kryta. Ul. Fabryczna 1, m. 3. 5773

WEŁNĘ najlepiej płaci i wymienia
Łódzka Hurtownia Art. Włókienniczych Poznań, św. Marcin 61. Tel. 35-40. Filia: M. Focha 16, w Hali Targów Poznańskich, naprzeciw Dworca Zachodniego. Tel. 63-31. p2166

Sprzedam kilka par angielskich męskich brązowych półbucików. Tel. 20-63, ul. Patr. Jackowskiego 41, m. 5, od 9—13. 5785

Kamienicę komfortową Śródmieściu 5.500.000,—, drugą 3.000.000,— trzecią 1.700 tys. sprzeda Gruszczyński, Wawrzyniaka 22. 5863

Dom wypalony, nadający się do odbudowy, sprzedam. Zgłoszenia: Długa 13, m. 5. p2168

Jadalnia nowoczesna, jak nowa, solidne wykonanie, różne inne meble, korzystnie poleca Janiak i Ska, Za Bramką 4. p2179

Płótna fartuchowe, duży wybór, kolory trwałe, ceny ściśle kalkulowane. Wybickiego nr 16, m. 11, tel. 87-81. — Sprzedaż tylko hurtowa. k483

Kasę pancerną sprzedam. Czarnecki, Kilińskiego 12, m. 4. k478

Biurko sprzedam, Długosza 12 m. 3. 5911

Maszynę krawiecką zykzak, jak nową, sprzedam. Kosińskiego 19 m. 8. 5909

Skrzypce, futro krótkie, marynarka duży rozmiar. Adres wskaże Głos Wlkp. nr 5907.

Kraty żelazne, drzwi, futryny i ramy do drzwi żelazne stosowne do budowli fabrycznych i gospodarczych sprzeda Grzelaszyk, Dąbrowskiego 79, tel. 44-58. 5950

Gospodarstwo 280-morgowe inwentarzem zamienię na kamienicę dopłatą, gospodarstwo 35 morgowe za 1600 tys., domek pokój kuchnia 400 tys. Juska, Kordeckiego nr 26 (Górczyn). 5951

Maszynę do wyrobu drobsów na motor, Strusia 3, warsztat. 5938

Maszyny rzeźnickie (Wolf) z napędem, Strusia 3, warsztat. 5939

Sprzedam okazyjnie pianino dobrym stanie, maszynę damską do szycia. Śniadeckich 6 m. 11. 5940

Skrzypce Stradivariusza tanio sprzedam. Szamarzewskiego 61 m. 2. 5931

Plastyk maszynę cukierniczą nożną oraz walcówkę ręczną. Warsztat, Strusia 3. 5937

Pianino okazyjnie sprzedam — Kopernika 6 m. 12. 5926

Wilk ośmiomiesięczny okaz tanio sprzedam. Ostrobramska 25 (Górczyn). 5924

Parcelę Puszczykówko przy dworcu po 95 mtr. sprzedam Daszyńskiego 59 m. 13 5918

Willę komfortową, czteromieszkaniową, parkiet, Grunwaldzka; parcelę 2500 m² Dąbrowskiego, 1150 Żeromskiego, Jeżyce, korzystnie spiesznie sprzeda Nowak, Wyspiańskiego 16. m. 1. 5935

Kamienicę lokalami handlowymi i mieszkaniami w remoncie pobliżu Starego Rynku sprzedam trzy miliony lub zamienię na parcelę z dopłatą. Hinz, Stary Rynek 16/17. 5932

NSU 500 sportowy, dynamomagnet, sprężyny zaworowe agrafkowe, nożne biegi, silnik po remoncie; **dynamo-motor**, stały, 120 V 6 KW 50 A, sprzedam. Bendkowski, Komorniki, pow. Poznań. 5930

Większą partię
ziemniaków fabrycznych
zakupi spiesznie
Mączkarnia w Górznie, pow. Leszno
3b-69 Tel. Krzemieniewo 11

Sypialnia nowa malowana korzystnie. Stolarnia, Stary Rynek 43. I ptr. 5905

Zegarek złoty męski, bransoletkę złotą piękną sprzedam. Kruczek, Rzepeckiego 27 m 9, 13—15. 5898

Wilczki rasowe na sprzedaż. Kazimierza Wielkiego 1, kiosk. 5903

Sprzedam szafę ogniotrwałą z trezorem. Wymiary: 150×80×60 cm. — Oferty: Głos Wielkopolski nr 5915.

Cukier pudrowy przedwojennej jakości oraz przemiały dla kosmetyki wykonuje Michałowicz, Poznań, Szyperska nr 15, tel. 39-17, 46-40. 5894

Chłodnię mechaniczną na prąd 220 V (do ubikacji 2×2,50×180) sprzedam. Oferty Głos Wielkopolski nr 5890.

Parcele 1000 m² Sołacz, 1050 m² Dębiec, 870 m² Łazarz, 2500 m² Osiedle Warszawskie, cena 300 tysięcy, sprzeda Metelski, Marcin 13 p2143

Traktor Hanomag na gąsienicach 50 KM po kapitalnym remoncie sprzedam. Of. „PAR" Poznań, Ratajczaka 7 — pod „2,1280". p2148

Odbiorniki radiowe, wzmacniacze, adaptery, płyty gramofonowe, sprzęt elektrotechniczny, żyrandole, lampy poleca — kupuje „Kontakt" Szkolna 13, tel. 10-01. 3a-11

Sienniki, worki, linoleum, chodniki, firany, ceraty Pertek, Kraszewskiego 17. 3a-35

Patefon walizkowy, harmonia 8-basowa, główka maszyny krawieckiej „Singer" autko sprzedam lub zamienię sportkę. Szamarzewskiego nr 53 m. 3. 5959

Radio nowoczesne, adapter uniwersalny okazyjnie. Kolska 22 m. 4 (Przedmieście Warszawskie). 5958

Maszynę do liczenia Brunswig. Adres wskaże Głos Wielkopolski nr 5957.

Dom z ogrodem w Junikowie sprzedam. Oferty Głos Wielkopolski nr 5954.

Biurko, styl amerykański, żaluzjowe, masywne. Mostowa 3 m. 8. 5967

Sprzedam samochód Opel Olympia. Poznań, ul. Jeżycka 31. 5961

Sprzedam 4 koła do wozu 2½ cal. Poznań, ul. Jeżycka nr 31. 5960

Parcele blisko lasu w Puszczykówku. Siemiradzkiego 10 m. 6 5973

Kupna

Prochowiec męski dobry lub materiał kupię. Siemiradzkiego 3a m. 4. 5777

SILNIK SAMOCHODOWY nowy marki Opel-Super, 6-cylindr. dolnozaworowy ze skrzynką biegów — kupię. Zgłoszenia telef. 39-95. 5809

Radioodbiorniki uszkodzone bez lamp, elektrolity, stare płyty, gramofony kupuje „Dom Radiowy". Św. Marcin nr 45a. 3a-6

Kupuję kaski motocykolwe, opony 17×600 wzgl. 650. — Dom Sportowy, Św. Marcin 33. c918

Pirometr na temperaturę do 2 tysięcy stopni kupi firma „Korund". Poznań, Dolina 9 k-467 Tel. 52-991

Samochodowe części, łożyska nowe i używane kupuje T. Czajczyński, Dąbrowskiego 89. Tel. 20-14. 3b-27

Konie na rzeź kupuję stale. Samochód do dyspozycji. Ignacy Nowak, Poznań, Daszyńskiego 26 tel. 21-10. 21-11. p2099

Maszyny do pisania, liczenia itp., naprawa i przeróbka na układ polski. Zakup, sprzedaż Wacław Rohowski i Ska Poznań, Mielżyńskiego 18, telefon 43-25. p2082

Kupimy grawerkę firmy Deckel. Oferty: PAR, Ratajczaka 7, pod 2,1116. p2078

Konie na rzeź kupuje Stanisław Galkowski, Poznań, Zamkowa 7, tel. 31-55 3a-9

Kamienicę, willę, parcelę, gospodarstwo natychmiast kupię. Cena obojętna. Zgłoszenia do Firmy „Union". Poznań, Rzeczypospolitej 4. 5734

Kupię motor „Opel" Olimpia górno-sterowany 4-cylindrowy. Telefon 73-25. 5697

Maszyn biurowych — kupno, sprzedaż, naprawa Piotr Pieprzycki, al. Marcinkowskiego 20, tel. 23-62. Przepisywanie, powielanie. p2107

Kupię willę lub domek z wolnym mieszkaniem. Oferty Głos Wielkopolski nr 3a-27.

Kamienic, willi, domów spiesznie poszukuje Otręba, Jarocin, Kilińskiego 2. 3a-33

Płaszcz wiosenny męski kupię. Oferty Głos Wlkp. nr 5891.

Dentystyczne artykuły kupuje — sprzedaje „Dental", Szrama i Kapczyński, Poznań, ul. Fredry 3. p2172

Willę do pięciu milionów kupię, możliwość uzyskania wolnego mieszkania. Łaskawe oferty Gł. Wlkp. nr 5919.

Lustro duże kupię. Półwiejska 16. Zakład fryzjerski. 5963

MOTOR
Olimpia 1½ ltr.
kupimy natychmiast
Telefon 49-90. p2195

Węże parciane, nowe i używane, w kawałkach, kupuje „Hatech". Marcina 65. 3a-48

Młynek do palenia kawy kupię. Strzelecki, Poznań, aleje Marcinkowskiego 16 3b-78

Szukam kupna 200 morgów dobrej ziemi, ewtl. większej dzierżawy. Oferty nr 746: Czytelnik, Focha 14. F416

Poszukuję spiesznie kupna gospodarstw, cegielni, domów. Pośrednictwo Orzeł, Wronki. F411

Sprzęgło oryginalne do „Adlera" Primus, kupię natychmiast. Oferty: PAR, Ratajczaka 7, pod 2,99. p2213

Kupię tygle grafitowe. Odlewnia Metali, Czartoria 4. p2220

Pianino kupię. Skarbowa 15, m. 6. p2219

Skrzynię biegów (przekładnię) do samochodu osobowego Ford V 8, kupię. Inż. Frąckowiak, Grunwaldzka 91. p2227

Heblarkę oraz wyrównarkę, żelazne kozły do fonrirowania. Of. Głos Wlkp. nr 5990.

Uwaga krawcy!
kupuję wszelkie
ścinki włókiennicze
w każdej ilości — **płacąc najwyższe ceny**
Wytwórnia Tarczy do polerowania
Poznań — ul. Przemysłowa nr 21
p-2230

Wieczne pióra na części, nawet połamane, kupuje F-a Montaż, Roosevelta 6/7. p2054

Kupię motory elektryczne wolnoobrotowe na prąd zmienny, 6, 8, 10 KM. Grządzielski, Poznań, Wroniecka 16, tel. 21-49. p2218

Zamiana

Mieszkanie pokój kuchnię w Śródmieściu zamienię 2½ pokoju, dopłatą. Oferty: PAR, Ratajczaka 7, pod 3,84. p2192

Pokój kuchnią zamienię na podobne. Oferty: Głos Wielkopolski nr 5827.

Zamienię pokój z kuchnią słoneczne na 3 pokoje z przynależnościami. Oferty Głos Wielkopolski nr 5921

Pokój kuchnią, łazienką, zamienię za dopłatą na 2 lub 3 kuchnią. Adres wskaże Głos Wielkopolski nr 5971.

Zamienię większe gospodarstwo na willę ogrodem w Poznaniu i dopłatą. Oferty Głos Wlkp Gniezno nr 52. 3b-73

Pokój kuchnią, balkonem — Wierzbięcice, zamienię na kolejowe lub prywatne. Oferty nr 2125: Czytelnik, Daszyńskiego 48. k491

Pieniądz

Przyjmę wspólnika z ciężarówką. Mam koncesje. Oferty Głos Wielkopolski nr 5933.

Poszukuję 200 tysięcy pożyczki dla przemysłu wytwórczego, pełna gwarancja, procent umówiony. — Adres wskaże Głos Wielkopolski nr 5975.

Wolne lokale

Pokój, centralne, telefon, maszyna, garaż, piwnica. Propozycje. Of. Gł. Wlkp. nr 5944.

Lokale handlowe na cichy przemysł przy ul. Strzeleckiej do wynajęcia. Informacja: telefon 515-15 lub oferty Głos Wielkopolski nr 5769.

Skład w centrum miasta za zwrotem kosztów remontu — (1 000 000), centralne ogrzewanie i 4 lata wolnej dzierżawy. Spiesznie! Bliższe informacje: Św. Marcin 27, W. S. F. R. 5878

Odstąpię pokój umeblowany za pożyczkę 120 tys. Oferty Głos Wielkopolski nr 5949.

3 małe ubikacje na przemysł oddam za zwrot 70.000.—. Jeżycka 7 m. 7. 5948

Pokoik meblowany panience ewtl. używaniem pianino. Adr. wskaże Głos Wlkp. nr 5943

Próżny pokój, zwrot kosztów remontu 60.000,— oddam. Of. Głos Wielkopolski nr 5941.

Mieszkania, składy, remoncie, Łazarzu, wskaże Pijanowski, Półwiejska 26. p2224

Lokal mieszkaniem dwupokojowym wyeliminowany od gospodarza. Informacje: Daszyńskiego 59 m. 13. 5917

Szuka lokalu

Mieszkania 3-pokojowego z kuchnią i wygodami **w Lesznie** pilnie poszukujemy za zwrotem kosztów remontu. Zgłoszenia: Młyny Parowe „Społem". Leszno Wlkp., ul. Przemysłowa nr 36 3a-4

Student A. H. poszukuje pokoju. Of. Gł. Wlkp. nr 5902.

Dwaj studenci prawa, lat 23, 25, dobrze sytuowanych, poszukują jednego lub dwóch pokoi. Of. Gł. Wlkp. nr 5896.

Niekrępującego pokoju w Śródmieściu poszukuje samotny. Oferty Głos Wlkp. nr 5923.

Bezdzietne małżeństwo poszukuje zaraz pokoju. Cena obojętna. Of. Gł. Wlkp. nr 5912.

Pokoju z kuchnią ewtl. zwrot remontu. Oferty Głos Wielkopolski nr 5966.

Szukam pokoju ewentualnie za korepetycje zakres gimnazjum, liceum handlowego. Oferty Gł. Wielkopolski nr 5965.

Pokoju większego ewtl. 2 mniejszych z telefonem wzgl. z możnością założenia telefonu poszukuje **Ogólnopolskie Zrzeszenie Prywatnego Przemysłu Konfekcyjnego w Łodzi** — Oddział w Poznaniu, tel. 42-65 lub oferty pisemne do Biura Ogłoszeń „PAR", Poznań, Ratajczaka 7 pod „2,98". p2212

Dzierżawy

Poszukuję lokalu w centrum miasta na branżę włókienniczą. Wszelkie koszty zwracam. Of. Głos Wielkopolski nr 5709.

Wezmę rzeźnictwo w dzierżawę, miejscowość obojętna. Of. Głos Wielkopolski nr 5823

Place na przemysł przy tramwaju, szopami. Juska, Kordeckiego 26 (Górczyn). 5952

WIELKI WYBÓR kapeluszy i beretów najnowszych fasonów oraz półfabrykaty poleca i za zaliczeniem pocztowym wysyła **WYTWÓRNIA KAPELUSZY** Edwarda Myśliborska Łódź, ul. Śródmiejska 19 3b-17

Poszukuję dzierżawy gospodarstwa 50—100 morgów. Bartkowiak, Dopiewo-Poznań. 5913

Barak szczelny 80 cm², nadający się na garaż, magazyn, wydzierżawię Jeżyce. Roosevelta 10, m. 2. c926

Zguby

Zgubiono dnia 26. 2. br. 2 legitymacje: służbową nr 239 i Z. Z. P. P. nr 52285 na nazwisko Heleny Rewińskiej, Poznań. 5901

Zgubiono legitymację instruktora społecznego nr 57. Antoni Raczkowski, Poznań 5899

Pies polowczyk zaginął. Zwrócić za wynagrodzeniem. Śledziński, Wroniecka 17. 5956

Żółty ostrowłosy terier. Zwrot za wynagrodzeniem — aleja Wielkopolska 4. 5929

Zagubiono kartę rejestracyjną RKU Wągrowiec na nazwisko Stanisław Wiśniewski Sułaszewo, pow. Chodzież. 3b-71

Zgubiono kartę rejestracyjną RKU Szamotuły, zameldowanie gminne, kartę rowerową nr 408577. Franciszek Wach, Ryczywół. 3b-70

Zgubiłem zameldowanie policyjne na nazwisko Ludwik Guzenda, Szewska 20. m. 10. 3a-43

Skradziono dowód tożsamości DOKP Poznań. Aleksandra Grześkowiak c929

Zgubiono kartę RKU Poznań na nazwisko Krzysztof Jachimowicz, Kopernika 3. c925

Zgubiono kartę rejestracyjną RKU na nazwisko Jan Faltyński, Poznań, Zaniemyska 17a, m. 5. k488

Zgubiono zameldowanie milicyjne, kartę RKU Poznań na nazwisko Mateusz Jackowski. 5928

Transport

Samochodami, magazynem, bocznicą, dysponuje — Wspólny Transport, Norwida 13, telefon 92-46. 3a-14

Samochodowe transporty, przewozy wszelkich towarów załatwiamy. Tel. 23-57. p2122

Różne

„Ewa", Marsz. Focha 60 — **Oczka** podnosimy, nowe **stopy** wprawiamy szybko i tanio — Skład bielizny, pończoch krawatów. p2104

Wolny fortepian do ćwiczeń — przepiszę na maszynie. Różana 4, Nowicka. 5884

Małżeństwo bezdzietne przyjmie dziewczynkę na własne. Adres wskaże Głos Wielkopolski nr 5985.

Szyję garderobę damską i dziecięcą, chętnie poza dom. Adres wskaże Głos Wlkp. nr 5976.

Ustawianie parkanów siatkowych, sztabkowych, po cenach niskich, Rzepka, Osiedle Grunwaldzkie, Listopadowa 24. p2229

SZTANDARY
PARAMENTA KOŚCIELNE
wykonuje p2193
J. ŁOWIŃSKI
Poznań, Garbary 20

Zakupimy egzemplarz powieści
I. Cronina
„Gwiazdy patrzą na nas"
Redakcja „Głosu Wielkopolskiego" Poznań Wyspiańskiego 10. 5883

Najważniejsze audycje radiowe na sobotę 6. 3. 48

6.15 Wiadomości poranne; 8.25 Skrzynka P. C. K.; 8.40 „Szalona", XV odcinek powieści J. I. Kraszewskiego; 8.55 Rady praktyczne dla słuchaczek; 12.04 Wiadomości południowe; 13.00 Audycja rozrywkowa; 14.00 Muzyka operowa z płyt; 14.30 Kącik językowy w oprac. prof. dra M. Rudnickiego; 14.35 Lokalne wiad. sportowe; 14.40 Pogadanka dra J. Staszewskiego pt. „Światło słoneczne w morzu"; 14.50 Kursy radiowe dla nauczycieli — „Prąd elektryczny"; 15.0? Arie operowe i pieśni; 15.30 „Maria Curie-Skłodowska" — słuchowisko dla dzieci starszych; 16.00 Dziennik popołudn.; 18.00 Lekcja języka rosyjskiego. 18.15 Muzyka francuska; 18.45 „Szalona", XV odc. powieści; 19.00 „Melodie świata"; 20.00 Dziennik wieczorny; 20.45 „Jak zostałem pisarzem", felieton J. Iwaszkiewicza; 22.00 Muzyka taneczna w wyk. Orkiestry Tanecznej P. R.; 22.45 Koncert życzeń; 23.00 Ostatnie wiadomości.

Wydawca Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik"
Redaktor naczelny Jan Zagierski
Adres redakcji: Poznań, ul. Matejki 53 tel. 64-75, 62-70 i 77-49.

Tłoczono w Drukarni Sw. Wojciecha pod Zarządem Państw w Poznaniu — K—50421

W świecie kobiety

Wygodne i estetyczne

Dla pań w ciąży podajemy dwa praktyczne fasony sukienek, dające możliwości poszerzania ich w miarę potrzeby.

Paryskie midinetki w niebezpieczeństwie

Amerykańska tandeta zalewa rynek

Paryż, w lutym

Ubiegłego lata paryscy dyktatorzy mody wprowadzili rewolucję w liniach sylwetki. Istne elaboraty precyzji i pomysłowości wychodziły spod igieł midinetek, a Paryż w dwa lata po wojnie na nowo odzyskiwał swą pozycję światowej stolicy mody.

Midinetki wyuczyły się już na pamięć nowej lekcji: — 30 cm od ziemi — talia osy — spódnica w beczułkę — balkoniki...

Tymczasem jesień przyniosła już pierwsze rozczarowanie. Nastąpił martwy sezon. U słynnego Fath'a midinetki otrzymały pełną gażę tylko w listopadzie i w grudniu podczas kiedy nie mniej słynny Worth mógł im zapewnić jedynie 24 godziny pracy tygodniowo.

W tym miesiącu gdy kolekcje wiosennych modeli znajdują się już na warsztacie, a sezon powinien uderzyć w całej pełni nieoczekiwanie wybucha kryzys. Likwidacje warsztatów, redukcje pracowników, bezrobocie.

Jakie są tego przyczyny? Paryscy dyktatorzy mody odpowiadają: Brak zamówień. Nadmierne podatki. Drożyzna. Podobnego zastoju Paryż nigdy nie przeżywał.

Nowa moda nie przyniosła szczęścia pracowitym midinetkom.

Dramat mody paryskiej

W ciągu 8 dni ponad 3 tys. zwolnień z pracy. Szwalnie i warsztaty pustoszeją — a szwaczki, podręczne, wykańczarki i pomocnice skazane są na bezczynność. Nieomal co dzień jeden z wielkich czy małych domów mód zwalnia cześć swych pracownic.

Słynne na cały świat firmy paryskie przeżywają kryzys. Lanvin ogranicza godziny pracy. Paquin postanowił zredukować 150 szwaczek i podręcznych, a parę dni temu zlikwidowano jedno atelier krawieckie. Dwie grupy pracownic tego działu zostały zwolnione.

Istnienie 200 średnich i małych paryskich domów mód jest poważnie zagrożone. Jedynie potentaci świata mody, jak Dior, lub Boussac, który posiada wielkie magazyny i stajnie wyścigowe, będą w stanie przetrzymać obecny kryzys.

Dramat mody paryskiej jest dramatem midinetek. Wymówienia z pracy to widmo głodu i nędzy. Niezależnie od tego, jak długo pracuje się w firmie, pracodawcę w nailepszym razie obowiązuje wobec pracownika 8-dniowe wypowiedzenie umowy. Przy tym w większości wypadków midinetkom nie przysługuje wpisanie na listę bezrobotnych i prawo korzystania z zasiłków, gdyż ustawowo wymówienie to nie jest jeszcze definitywną redukcją, lecz przeniesieniem w stan tymczasowego spoczynku — bez podania terminu, to znaczy do czasu, aż będzie na nowo robota.

Midinetki contra Marshall

W okresie wojny Amerykanie zmontowali własny przemysł mód i postanowili zająć na światowych rynkach miejsce Francuzów również i w tej dziedzinie. Dotychczas wszystkie „grande" damy amerykańskie i wielkie gwiazdy filmowe przyjeżdżały do Paryża, gdzie pozostawiały setki tysięcy dolarów za modelowe suknie i kapelusze, a przede wszystkim za tę odrobinę paryskiego szyku, którego w Ameryce nie da się nabyć za żadne pieniądze. Sztuka paryskich midinetek słusznie zwanych „czarodziejkami igły" jest niedościgniona. Zresztą moda i krawiectwo — to co Francuzi nazywają „la Haute Couture" — jest już tradycyjnym przemysłem Paryża.

Tymczasem, jak wiadomo, każdy amerykański rekin dolarowy ma dzisiaj swój własny plan Marshalla, polegający na tym, że zabija się konkurencyjny przemysł w Europie, bądź drogą taniej filantropii, bądź narzuceniem pod presją gospodarczą i polityczną wielkich dostaw tandetnych wyrobów.

A więc na początek zamknięto rynki Stanów Zjednoczonych dla wytwórczości paryskich domów mód. Nie jest również przypadkiem, że Brazylia i Argentyna poszły za tym przykładem. W ten sposób Francuzi utracili 30 procent swej dotychczasowej klienteli.

Następnie rozpoczęła się jawna walka. Pewnego dnia, było to jeszcze latem, zjawili się w stolicy Francji przedstawiciele wielkich, amerykańskich domów handlowych, przywożąc ze sobą najnowsze modele sukien — kreacje krawców z San Francisco. W jednym z najelegantszych hoteli Paryża — George V — urządzano wielką amerykańską rewię mód. Nic, że to, co pokazano, przedstawiło się oczom znawców jako zwykła tandetna pstrokacizna, bez artystycznego smaku i wykonania, do jakich Paryż przyzwyczaił swych odbiorców. Dzięki dolarom, których nie szczędzili nieproszeni goście, francuskie gazety proamerykańskie szumnie rozreklamowały imprezę i jej rezultaty. Co więcej, businessmeni zza Oceanu obiecywali, że w niedługim czasie przyślą do Francji setki tysięcy tych modeli po cenach przystępnych.

Plan amerykański jest prosty. Chcą oni eksploatować francuskie pomysły, zakupując w paryskich domach mód, nowe modele na wyłączność i wzorując na nich swą masową produkcję, zarzucić światowe rynki tandetną konfekcją.

Bezrobotne midinetki także chcą żyć

Na paryskiej Giełdzie Pracy zawrzało. Zebrały się tam wszystkie prawie midinetki stolicy. Zarówno te, które zwolniono z pracy, jak i pozostałe. Ten sam los przecież zagraża wszystkim, jeśli nie dziś, to jutro. Należy więc solidarnie przystąpić do akcji obrony. Dotychczas redukcja objęła już 20 procent midinetek w samym tylko Paryżu a co gorsza, nie ma widoków na polepszenie sytuacji.

Jerzy Rygier

8 marca — Międzynarodowy Dzień Kobiet

Praca nad utrwaleniem pokoju

Międzynarodowy Dzień Kobiet dawny ma rodowód: 8 marca 1909 roku kobiety amerykańskie, walczące wówczas jeszcze o prawo głosu, zorganizowały wielką manifestację kobiet. Był to jeden z przełomowych dni w walce o równouprawnienie kobiet amerykańskich, a z nimi i kobiet całego świata.

Na pamiątkę tego dnia Konferencja Kobiet, która odbyła się w następnym, tj. 1910 r. w Kopenhadze, stolicy Danii, postanowiła, że dzień 8 marca będzie odtąd uroczyście obchodzony przez kobiety całego świata jako zdież walki o równouprawnienie, o prawo głosu, o zniesienie ucisku kobiety.

Tak też się stało. W latach wojny dzień 8 marca był dniem, poświęconym przez kobiety idei walki o wolność krajów, ciemiężonych przez hitleryzm.

W r. 1946 wszystkie organizacje, które przystąpiły do Światowej Demokratycznej Federacji Kobiet, rozpoczęły z dniem 8 marca akcję propagandową haseł i celów tej największej międzynarodowej organizacji kobiet — a mianowicie idei walki o pokój, utrwalenia demokracji, walki o równouprawnienie kobiety i o szczęśliwą przyszłość dla dzieci. Kobiety amerykańskie, francuskie i inne zainicjowały tego dnia zbiórki na rzecz dzieci krajów, które najbardziej ucierpiały w wojnie.

I my, to jest Społeczno-Obywatelska Liga Kobiet, która należy do 80-milionowej gromady zrzeszonych kobiet wszystkich państw, środowisk i różnorodnych poglądów — postanowiłyśmy godnie uczcić dzień solidarności międzynarodowej kobiet. Akcja ta obejmowała kampanię nad utrwaleniem w Polsce demokracji — która jest najlepszym gwarantem pokoju sprawiedliwego i trwałego, nad definitywnym zlikwidowaniem faszyzmu, opiekę nad samotnymi osieroconymi i cierpiącymi dziećmi. W Warszawie i innych miastach SOLK rozdała podarki między chore dzieci w szpitalach i rozdzieliła odzież nadesłaną zza granicy między sieroty po poległych za wolność.

W dniach 8—18 marca 1946 r. podjęta też została akcja nagradzania i wyróżniania kobiet, które odznaczyły się w pracy nad odbudową naszego kraju i to bez względu na to, czy zajmują one wysokie stanowiska czy też są skromnymi robotnicami, przekraczającymi jednak normę pracy, czy wreszcie wieśniaczkami, podnoszącymi wytrwałą pracą wydajność swego gospodarstwa. Odznaczone zostały także te kobiety, które w ciężkich warunkach powojennego życia, obarczone liczną rodziną, dzielnie prowadziły dom i organizowały szczęśliwe życie rodzinne.

I corocznie dzień 8 marca jest na całym świecie dniem zastanowienia i czynu, obrachunku i planów.

W bież. roku dzień 8 marca znów zadokumentuje Polsce i całemu światu gotowość kobiet do obrony pokoju za wszelką cenę. Znów sprawdzimy nasze osiągnięcia i nakreślimy nasze dalsze plany i zamierzenia, które realizować będziemy w oparciu o potężną masę szeregów kobiecych wszystkich narodowości i wszystkich państw — dla dobra naszych krajów i całej ziemi.

Musimy wygrać pokój, to znaczy oprzeć go na zasadach demokratycznych: wolności, równości i braterstwa.

Zasady te muszą się odnosić nie do jednego narodu, lecz do wszystkich. Oznacza to, że nie tylko, że żaden człowiek nie może być niewolnikiem drugiego człowieka, lecz także, że żaden naród nie może być niewolnikiem drugiego narodu.

Ale oprócz przebudowy świata potrzebna jest przebudowa psychiczna człowieka. Na nic zdadzą się piękne hasła i prawa, jeśli nie będzie ludzi, którzy będą te prawa szanowali i bronili.

Aby demokracja mogła panować na świecie, powinna opierać się na ludziach, dla których „wolność, równość i braterstwo" nie są pustymi frazesami, na ludziach, którzy za najwyższe wartości uważają życie ludzkie i szacunek do człowieka.

I tu przed kobietą stoi wielkie zadanie wychowania nowego człowieka — szlachetnego, sprawiedliwego, wolnego od nienawiści rasowych i od strachu przed innym człowiekiem, człowieka odpornego na wszelką zbrodniczą propagandę.

Jak pięknie powiedziała jedna z wybitnych działaczek naszej Ligi, skupiającej pół miliona członków — niech wszystkie kobiety, które mają dzieci, wspomną w tym „swoim" dniu, te matki, którym wojna zabrała dzieci, wszystkie wdowy i sieroty, ofiary obozów koncentracyjnych, niech uczczą pamięcią zamęczonych zagazowanych spalonych żywcem, pamiętając o męczarniach fizycznych i udręce duchowej ofiar wiwisekcji. Niech wszystkie kobiety wspomną malutkie dzieci, idące szeregami do krematoriów, niech wspomną matki, którym wyrywano z rąk dzieci i niemowlęta i wrzucano do ognia, niech pamiętają o ostatnich godzinach zasypanych żywcem w schronach, o milczeniu tych wszystkich co szli na śmierć z zagipsowanymi ustami, o milionach kalek bez rąk, nóg, ślepców. W międzynarodowe swoje święto niech kobiety polskie postanowią: **„To więcej nie powtórzy się, świat musi być inny."**

d. w. b.

Nie wolno drażnić!

Czyż jest tajemnicą, że część ludzi ma dziś zarobki średnie, część — mniej niż średnie, a większa część — prawie że mizerne? Wiemy o tym wszyscy. Panie domu również. Dlatego też przy kupnie nowej garderoby wykazują nieraz wiele wyrozumiałości dla niedyspozycji finansowej mężów.

Jeżeli jednak fachowa prasa kobieca propaguje stroje, dostępne jedynie dla zarabiających 250.000 zł miesięcznie — to wybaczcie, ale mały szlaczek może człowieka trafić i to bardzo celnie. Wystarczy oto wziąć jeden z ostatnich numerów sympatycznego i popularnego miesięcznika „Moda i Życie Praktyczne". Cóż w nim widzimy? Piękne modele sukien wieczorowych na sezon 1947/48. Aż się oczy rwią. I co ciekawsze: suknie są długie do samej posadzki (wzg. podłogi, parkietu, linoleum itp.) obficie sfałdowane i pomarszczone.

Cytujemy przykłady modeli: „Wytworna suknia wieczorowa z miękkiego jedwabiu w kolorze starego złota, oryginalnie marszczona na jednym boku. Czarna suknia z lekkiego aksamitu, zapięta na szereg ozdobnych guzików. Model dla młodej panienki z jasno-lila tafty, przybrane ciemniejszymi aksamitkami. Zielona żorżetowa suknia, cała przetykana srebrnymi nićmi, szeroka szarfa z weluru w tym samym kolorze. Suknia z ciemnego matowego jedwabiu oryginalnie łączona z jedwabiem błyszczącym" — itd. itd.

Oczywiście w jednej z takich sukien, na której uszycie trzeba co najmniej 6 metrów materiału, żona wygląda wspaniale. Ale czy zastanawiał się ktoś nad tym, jak przy tym mąż wygląda?

W imieniu tych ostatnich pozwolę sobie jeszcze nadmienić, że w numerze styczniowym „Mody" zobaczyć można było piękny długi do samej ziemi porannik z lisem. „Drobnostka" ta, według oceny pewnej fachowczyni, kosztowałaby ni mniej ni więcej tylko — około 80 tysięcy złotych!

Przeciętny mąż mógłby spokojnie porannik ten kupić przeciętnej żonie, gdyby oszczędzał przeciętnie przez 12 miesięcy z rzędu, jedząc dwa razy tygodniowo i chodząc do pracy w spodenkach kąpielowych.

Ale mało jest takich bohaterów. Dlatego nie będzie niegrzecznością, jeśli redakcję „Mody" zapytam, dlaczego drażni podniebienie i wyprowadza „z nerw"? Szanujmy cudze zdrowie! Bo ze zdrowiem, to tak jak z dywanem w biednej rodzinie: gdy się zniszczy, nowego nie kupisz.

MIK

Kobieta burmistrzem

● Miasto Portland, wielki port przeładunkowy na wschodnim wybrzeżu Półn. Ameryki, ma już od lat żeńskiego burmistrza. Mrs Helen G Frost rządzi miastem ku ogólnemu zadowoleniu.

Modne bluzki wiosenne

Nowe modele bluzek wiosennych charakteryzuje asymetryczność ozdób: Modele są zasadniczo proste, dużo się widzi bluzek sportowych, tak bardzo praktycznych dla kobiet pracujących zawodowo.

Jak ubrać dzieci na wiosnę

Oczywiście — jak najmniejszym kosztem, a ładnie i schludnie. Sukienki tzw. „na karczku" — szerokie, swobodne, najstosowniejsze są dla naszych córeczek do lat sześciu. Można je szyć z najmniejszych resztek: z innego materiału może być karczek, ewtl. i rękawki, z innego reszta sukienki. Można też inaczej jeszcze sukienkę o tym kroju skombinować: dół zrobić w podłużne pasy, zeszywane z 2 różnych materiałów.

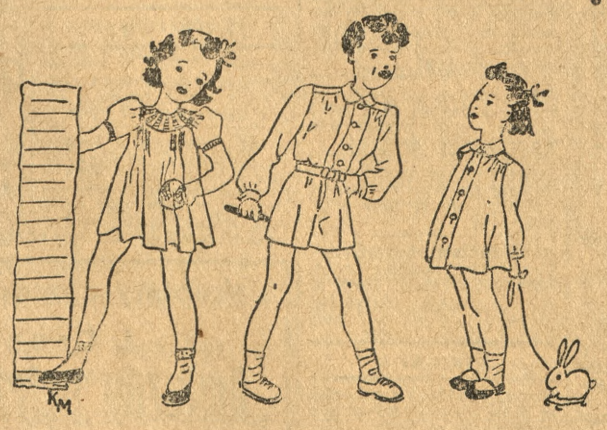

Rodzeństwo, a szczególnie bliźnięta, ładnie wyglądają ubrani równo. Na rysunku widzimy chłopca w bluzce koszulkowej. Dziewczynka ma bardzo podobną w kroju sukieneczkę. Jest ona wygodna do zakładania, bo zapinana z przodu. **(K. M.)**

Rady i fortele dobrej gospodyni

Przy obieraniu ziemniaków można założyć na palce wskazujące i duże obcięte palce od starych skórzanych rękawiczek. Zabezpiecza to przed zabrudzeniem, a jednocześnie nie krępuje ruchów ręki.

◆

Drób jest biały, soczysty i delikatny, jeżeli przed pieczeniem natrze się go sokiem z cytryny.

◆

Przy pieczeniu drobiu zazwyczaj układa się w brytwannie sztukę grzbietem do spodu, a powinno się robić odwrotnie, ażeby soki z białego mięsa nie ściekały do suchego grzbietu, lecz pozostały w piersi, co uczyni mięso bardziej soczystym i smaczniejszym.

◆

● Bułkę tartą lepiej jest trzymać w torebce papierowej. Trzymana w słoiku nabiera niemiłego zapachu i smaku.

(D)

Zestawienie obiadów

w czasie od 6. 3. do 12. 3. 1948 r.

6. 3. — **sobota:** Zupa jarzynowa (przecierana z grzankami, ryba smażona, ziemniaki, kiszona kapusta.

7. 3. — **niedziela:** Zupa neapolitańska z makaronem, kotlety cielęce, marchewka, ziemniaki, legumina żurawinowa z manny.

8. 3. — **poniedziałek:** Płucka cielęce ugotowane na krótko w rosole, tarte ziemniaki, kompot.

9. 3. — **wtorek:** Kapuśniak z ziemniakami, nerki w sosie, kasza, sałatka z buraczków.

10. 3. — **środa:** Zupa z fasoli, makaron z sosem pomidorowym, pieczone jabłka.

11. 3. — **czwartek:** Grochówka z grzankami z chleba, nagotowane w niej żeberka z ziemniakami i surówką z kiszonej kapusty.

12. 3. — **piątek:** Żur z ziemniakami, kotlety z dorsza z ziemniakami sos chrzanowy.